Ազգ
Azg
armenian daily
19 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2001 ՈՒՐԲԱԹ 9 (2213)

«Հայկական բանաձեւը» կրկին դրվելու է ԱՄՆ կոնգրեսի քննարկմանը

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սպառնալիքների եւ շանտաժի քաղաքականությունը, որին հաճախ դիմում է Անկարան՝ «Հայոց բանաձեւի» ընդունումը տապալելու համար, ըստ էության, սպառել է իրեն: Դա ակնհայտ դարձավ դեռ 2000 թ., երբ Իտալիայի խորհրդարանը, Ֆրանսիայի Սենատը, Եվրախորհրդարանը եւ Վատիկանը պաշտոնապես ճանաչեցին հայերի ցեղասպանությունը, տեղեկացնում է ռուսաստանյան էլեկտրոնային «gazetasng»-ն: «Հայկական հարցը» անկասկած նոր քննարկումների առարկա է դառնալու նաեւ ամերիկյան օրենսդիրների համար: «Ըստ ամերիկացի կոնգրեսականների եւ հենց թուրք քաղաքագետների, ԱՄՆ նախագահի պահանջով Ներկայացուցիչների պալատի օրակարգից վերջին պահին հանված «Հայկական բանաձեւը» կրկին դրվելու է Կոնգրեսի քննարկմանը: Այս անգամ Վաշինգտոնի վարչակազմի կողմից արգելակման մեխանիզմների օգտագործումը կարող է անարդյունավետ մնալ, ուստի եւ ԱՄՆ կողմից Հայոց ցեղասպանության ընդունման «սպառնալիքը» ավելի ու ավելի ակնհայտ է դառնում», նշում է ռուսաստանյան լրատվամիջոցը:

ՓԱՐԻԶ

21-րդ դարում Ֆրանսիայի առաջին օրենքը դարձավ 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության միահամուռ ճանաչումը

ԱՐՄԻՆԵ ԱԶԻԶՅԱՆ-ԷԼԲԱԿՅԱՆ
Փարիզ

20-րդ դարի սկզբի ցեղասպանությունը Ֆրանսիան ճանաչեց 21-րդ դարի հենց սկզբին: Ճանաչման ընթացքը գրեթե մեկ տարի տեւեց:

Հունվարի 18-ի առավոտյան ժամը 9-ին ֆրանսահայերը, ժողովրդավարներն ու հանրապետականները, իրավապաշտպան կազմակերպությունների, արհմիությունների, քաղաքական կուսակցությունների եւ համայնքային կազմակերպությունների ներկայացուցիչները հոծ խմբերով հավաքվել էին Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի առջեւ՝ աջակցելու Հայոց ցեղասպանության օրենքի վերջնական ընդունմանը:

Իրոք, այս անգամ այդ գեղեցիկ նախաձեռնության հեղինակը Ազգային ժողովի Ֆրանսիայի ժողովրդավարության միություն (UDF) խմբակցությունն էր, որն իր խորհրդարանական «պատուհանի» առիթն օգտագործեց նոյեմբերի 8-ին Սենատում ճնշող մեծամասնությամբ արդեն ընդունված օրինագիծն օրակարգ մտցնելու համար:

Ազգային ժողովի դահլիճը լեփ-լեցուն էր ֆրանսիական, օտարերկրյա, հայկական եւ, իհարկե, թուրքական լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներով: Ինչ վերաբերում է պատգամավորներին, նրանք 51-ն էին: Ելույթ ունեցան 17 անձինք՝ ֆրանսիական բոլոր քաղաքական կուսակցությունների ներկայացուցիչներ: Ելույթներն աչքի էին ընկնում համարձակությամբ, զուրկ էին որեւէ ազդեցությունից եւ երկդիմությունից: Բոլոր պատգամավորները սկզբում շնորհավորեցին Ֆրանսիայի ժողովրդավարության միություն (UDF) խմբին եւ զեկուցող Ֆրանսուա Ռոշբլուանին:

Տես ➧ էջ 3

ՓԵՏՐՎԱՐԻՆ

Եվրամիության ղեկավարությունը կայցելի Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Փետրվարի երրորդ տասնօրյակում Եվրամիության բարձրաստիճան պատվիրակությունը կայցելի Հայաստան: 11 մարդուց բաղկացած պատվիրակությունը կգլխավորի Շվեդիայի արտգործնախարար տիկին Աննա Լինդխը: Եվրամիության ներկայացուցիչների թվում կլինեն Խավիեր Սոլանան, որը ներկայումս արտաքին քաղաքականության հարցերով Եվրամիության հանձնակատարի պաշտոնն է զբաղեցնում, եւ Քրիս Պատեն՝ անվտանգության հարցերով Եվրամիության հանձնակատարը: Ինչպես հայտնի է դարձել իրազեկ դիվանագիտական աղբյուրներից, Եվրամիության պատվիրակության այցը տարածաշրջանային բնույթ կկրի: ԵՄ ղեկավարությունը կայցելի նաեւ Հարավային Կովկասի այլ երկրներ:

Երեւանում ԵՄ բարձրագույն ղեկավարությանը կընդունի Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Նախատեսվում է հանդիպումների անցկացում նաեւ այլ պաշտոնական անձանց հետ: Բանակցությունների ընթացքում կողմերը կքննարկեն մի շարք քաղաքական հարցեր, ինչպես նաեւ Հարավային Կովկասի տարածաշրջանում կայունությանն ու անվտանգությանը, Հայաստանի եւ Եվրամիության միջեւ երկկողմ հարաբերությունների հետագա զարգացման եւ խորացման հեռանկարներին առնչվող հարցեր:

Հիշեցնենք, որ անցյալ տարվա դեկտեմբերի 26-ին կայացած իր վերջին մամլո ասուլիսի ժամանակ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը հայտարարել էր, որ, իր կարծիքով, Եվրամիությանն անհրաժեշտ է կոնկրետացնել իր քաղաքականությունը Հարավային Կովկասի երկրների նկատմամբ: Մեզ հարկավոր է իմանալ, պատրաստ է արդյոք Եվրամիության ղեկավարությունը Հայաստանն ապագայում տեսնել տվյալ եվրոպական կառույցի կազմում, ընդգծել էր նախարարը:

Թուրքիան դատապարտում է Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի որոշումը

Անկարայում ԱՄՆ-ի դեսպանը միանում է նրան

Ինչպես եւ սպասվում էր, Թուրքիայի պաշտոնական առաջին հակազդեցությունը Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի ընդունած որոշման նկատմամբ եղավ զուսպ, բայց շատ խիստ: Առայժմ:

Որոշումն ընդունելու պահին Թուրքիայի նախարարաց խորհուրդն արդեն 2,5 ժամ նիստ էր գումարում: Նիստի ավարտին լրագրողներին ներկայացավ պետնախարար եւ կառավարության խոսնակ Ռուշտու Քյազըմ Յուջելենը եւ կարդաց պաշտոնական հայտարարությունը, ըստ որի «Թուրքիա-Ֆրանսիա հարաբերությունների վրա, այսպես կոչված Հայոց ցեղասպանության օրինագծի ընդունման անկանխատեսելի հետեւանքների ողջ պատասխանատվությունն ընկնում է Ֆրանսիայի վրա»:

Ավելի ուշ հայտարարությամբ հանդես եկավ Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի նախագահ Օմեր Իզգին, որ դատապարտեց Ֆրանսիայի Ազգային ժողովին ցեղասպանության օրինագիծն ընդունելու կապակցությամբ, որից հետո թուրքական պետական TRT-1 հեռուստատեսությունը տեղեկացրեց, որ Անկարայում Մ. Նահանգների դեսպան Ռոբերտ Փիրսոնը շտապել է Օմեր Իզգինի մոտ եւ իր երկրի համերաշխությունն է հայտնել Ազգային մեծ ժողովի նախագահին:

Նույն հեռուստակայանի հաղորդմամբ, Թուրքիան շտապ ետ է կանչել Փարիզում իր արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Սոնմեզ Քոքսալին՝ «խորհրդակցելու նպատակով»: Հեռուստակայանն այնուհետեւ բացատրեց, որ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի որոշումն այժմ ենթակա է նախագահ Ժակ Շիրակի վավերացմանը: Եթե վերջինս այն չանի, ապա որոշմանն օրենքի ուժ տալու համար Ազգային ժողովը ստիպված կլինի կրկին քվեարկել բանաձեւը, որի դեպքում, անհամաձայնության պարագայում, Ժակ Շիրակին կմնա դիմել Սահմանադրական դատարան:

«TRT-1»-ը տեղեկացրեց նաեւ, որ Փարիզում անկնալվում է թուրքերի բողոքի ցույց:

Նյու Յորքում ձերբակալվեց Պավել Բորոդինը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 17-ի երեկոյան Նյու Յորքի Քենեդու անվան միջազգային օդանավակայանում ձերբակալվել է Ռուսաստանի նախկին նախագահի գործերի կառավարիչ, ներկայումս՝ Ռուսաստան-Բելառուս միության պետքարտուղար Պավել Բորոդինը: Բորոդինը Նյու Յորք էր ժամանել մասնակցելու նախագահ Ջորջ Բուշի պաշտոնակալության արարողությանը: Ինչպես հաղորդում է BBC-ն, ձերբակալությունը կատարվել է Շվեյցարիայի դատախազության դատական հրահանգին համապատասխան, որը հետաքննում է շվեյցարական «Մաբետեքս» շինարարական ֆիրմայի գործը, որը, ինչպես հաստատվում է, կաշառքներ է տվել, որպեսզի ստանա Կրեմլում աշխատանքի իրականացման պայմանագիրը: Այսօր Պավել Բորոդինի գործը լսվելու է Նյու Յորքի դատարանում: ՌԴ արտաքին գործերի նախարար Իգոր Իվանովը բողոք է հայտնել ԱՄՆ դեսպան Ջեյմս Քոլինզին Բորոդինի ձերբակալության առնչությամբ եւ պահանջել անհապաղ ազատել նրան: Մինչդեռ Շվեյցարիայի գլխավոր դատախազությունը հայտարարել է, որ պահանջելու է ձերբակալվածին հանձնել՝ նրա դեմ հարուցված փողերի լվացման մեղադրանքի կապակցությամբ:

Թուրքիան պատրաստված է Հայաստանի հետ դիվանագիտական շփումներ հաստատելու պատրաստակամություն հայտնել

Անկախ նրանից, թե դեռ քանի երկիր կճանաչի Հայոց ցեղասպանությունը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թուրքական մամուլը հունվարի 18-ին լայնորեն արձագանքել է Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում Հայոց ցեղասպանության օրինագծի քննարկմանը՝ դրա հավանական հաստատումը ուղղակիորեն կապելով հայ-թուրքական հարաբերությունների հետ: Ցեղասպանության հարցի արծարծումը տարբեր երկրների խորհրդարաններում, մեր կարծիքով, խոչընդոտ չէ եւ չի կարող լինել Երեւան-Անկարա շփումներում: Հակառակ դեպքում, 1991-98 թթ., երբ Հայաստանի իշխանությունները բացարձակապես չէին հիշում Ցեղասպանությունը, ավելին՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի խոսքերով՝ դրանում մեղադրում էին բոլորին, բացի թուրքական իշխանություններից, Հայաստան-Թուրքիա եթե ոչ դիվանագիտական հարաբերություններ, ապա դիվանագիտական շփումներ կհաստատվեին: Եվ եթե այն տարիներին հայ-թուրքական շփումներում լարվածության որոշակի նշաններ էին զգացվում, ապա մեծապես շնորհիվ ժիրայր Լիպարիտյանի «ջանքերի»:

Հարավային Կովկասում հաստատվելու եւ տարածաշրջանային խնդիրների հոլովույթից դուրս չմնալու պայքար է ծավալվել Ռուսաստանի, Իրանի, ԱՄՆ-ի, Թուրքիայի եւ ԵՄ-ի միջեւ: Ճիշտ է, Թուրքիան թույլ պետություն չէ, սակայն ԱՄՆ-ի բացահայտ օժանդակությունը նրան մղում են առաջնային պլան: Չէ՞ որ Վաշինգտոնը Հարավային Կովկասում հաստատվելու եւ Ռուսաստանի ու Իրանի ազդեցությանը դիմակայելու նպատակով «խաղագումար» է դրել հենց Անկարայի վրա: Անհնար է տարածաշրջանում հաստատվել՝ հարաբերություններ չունենալով Հարավային Կովկասում Հայաստանի հետ, որը, ուշադրություն դարձնենք, ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիայի հակառակորդներ Ռուսաստանի եւ Իրանի հետ ունի ռազմավարական կապեր: Այսինքն, Թուրքիային այլ բան չի մնում, քան ժամանակ առ ժամանակ Հայաստանի հետ դիվանագիտական շփումներ հաստատելու պատրաստակամություն հայտնել՝ հեզորեն կատարելով իր պարտականություններից մեկը:

Տես ➧ էջ 3

ԱԶԳ

անցուդարձ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Բյուջեն համամասնվեց

Սեփականաշնորհման գումարները վերադարձվում են

Երեկ կառավարությունում քննարկված ամենակարեւոր հարցը 2001 թ. բյուջեի համամասնությունների հաստատումն էր: Դրա վերաբերյալ լրագրողներին լրացուցիչ պարզաբանումներ տվեց ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը: Նա հայտնեց, որ եռամսյա համամասնությունների հաստատումը պահանջվում էր «2001 թ. բյուջեի մասին» օրենքի 10-րդ կետով: Ըստ դրա, կառավարությունն օրենքն ընդունելուց հետո 30 օրվա ընթացքում պարտավոր էր կատարել: Այս մասին Վարդան Խաչատրյանը ոգեւորությամբ էր ասում, քանի որ նման որոշման ընդունումը նախադեպ չի ունեցել: Այդ համամասնությունները նախկինում կամ հաստատվում էին հետին թվով (1998 թ. բյուջեի նույն տարվա հոկտեմբերին), կամ ընդհանրապես չէին հաստատվում (2000 թ.): Մինչդեռ դրանք, ըստ էության, դառնում են «ամբողջ պետական համակարգի աշխատանքային ծրագիր»:

Նախարարն անդրադարձավ եւս մեկ՝ սեփականաշնորհումից ստացված գումարների վերադարձման հարցին: Հիշեցնենք, որ մոտ 8,2 մլրդ դրամ կազմող այդ գումարն անցյալ տարվա դեկտեմբերին ուղղվեց աշխատավարձերի, թոշակների եւ նպաստների պարտքի մարմանը: Վարդան Խաչատրյանն այս առթիվ տեղեկացրեց, որ այդ գումարից 2,3 մլրդ դրամն արդեն վերադարձվել է իր հաշվեհամարին: Դա հոլանդական կառավարության նվիրատվությունն է եղել: Նույն հաշվեհամարին կուղղվի նաեւ Կենտրոնական բանկից ստացվող 3,5 մլրդ դրամ շահույթը: Վերադարձվելիք գումարի վերջին երրորդ մասն էլ կկազմի մոտ 2,3 մլրդ դրամ: Այդ գործընթացը կավարտվի մինչեւ մարտ ամսվա կեսերը: Նախարարը նշեց, որ «որեւէ կասկած եւ մտավախություն չկա», քանզի նշված գումարներն արդեն կան եւ մնում է դրանք «դնել իրենց տեղում»:

Ա. Մ.

Արմենտելի հերթական բլեֆը

Ինտերնետ ծառայությունների սակագները՝ միջազգայինից 18 անգամ թանկ

Արմենտելի գլխավոր տնօրեն Վասիլիոս Լամբրիանոսը երեկ հայտարարեց, որ Հայաստանում ինտերնետ ծառայությունների սակագները Արմենտելն իջեցնում է 40 տոկոսով: Ընդ որում, փորձ արվեց դա ներկայացնել որպես հաճելի նորություն: Մինչդեռ իրականությունն այլ է:

Հայաստանում ինտերնետ ծառայությունների գները ոչ թե 40 տոկոսով, այլ 30-40 անգամ գերազանցում են միջազգային գներին: Օրինակ՝ Ռուսաստանի Դաշնությունում եւ ԱՄՆ-ում 2 մբիթ/վրկ արագությամբ ծառայությունն արժե 1000-2000 դոլար ամսական, իսկ Հայաստանում՝ 60-70 հազար դոլար: Արմենտելի նոր հաստատված գներով 2 մբիթ/վրկ արագությամբ ծառայությունը պրովայդեր ընկերությունների համար կարժենա 36 հազար դոլար: Այսինքն՝ առնվազն 18 անգամ կգերազանցի միջազգային գներին: Հարց է առաջանում՝ ինչպե՞ս կզարգանա ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների արդյունաբերությունը նման գների պարագայում, չխոսելով արդեն ծառայությունների ցածր որակի մասին: Իսկ Հայաստանի կառավարության այս ճյուղը հայտարարվել է գերակա:

Այդուհանդերձ, ո՞րն էր Արմենտելի նման «բարիացման» պատճառը: Արմենտելն ուղիղ կապ է հաստատել Ռուսաստանում ինտերնետ ծառայություններ մատակարարող խոշորագույն ընկերության՝ «Ռոստելեկոմի» հետ, որի առաջարկած ծառայություններն արժեն մոտ 2 հազար դոլար 2 մբիթ/վրկ համար: Համենայն դեպս, նման գնով պայմանագիր է կնքվել «Ռոստելեկոմի» եւ «Հայիամակարգչի» միջեւ: Մի՞թե Արմենտելն ավելի թանկ գին է վճարելու նույն ծառայության դիմաց «Ռոստելեկոմին», երբ վերջինիս հետ պայմանագիր կնքած տարածաշրջանում գործող այլ ընկերություններն եւս ծառայությունների համար վճարում են նույն գինը: Բնականաբար, ոչ: Արմենտելը վերստին չարաշահելով իր մենաշնորհը, շարունակելու է գերշահույթներ ստանալ այստեղ: Ընկերությունն առանց որեւէ լուրջ հիմնավորման նաեւ հրաժարվում է կապուղու վարձակալության պայմանագիր կնքել շատ ավելի էժան ծառայություններ մատուցող որեւէ ընկերության հետ: Ավելի ճիշտ, հիմնավորում կա՝ Արմենտելի ունեցած բացառիկ իրավունքն այս ոլորտում: Անհասկանալի է մնում իշխանությունների դիրքորոշումն այս հարցում: Ինչպես մեզ տեղեկացրեց ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Արմեն Գրիգորյանը, ինքը ինտերնետ ծառայությունների սակագների վերաբերյալ պարզաբանումներ ստանալու նպատակով դիմել է ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությանը: Պատասխանը մոտավորապես հետեւյալն է եղել. «Գներն առաջարկել է Արմենտելը եւ համաձայնեցրել մեզ հետ»: Մինչդեռ, որքան մեզ հայտնի է, սակագների հաստատման իրավունքը պատկանում է հենց տրանսպորտի եւ կապի նախարարությանը: Կարծում ենք, մեկնաբանություններն ավելորդ են:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Մարտի 22-ի» գործով դատավարությունն ընթացել է օրենքի տառին համապատասխան»

ԱԺ պատգամավոր Գ. Մինասյանի տպավորությունները ԼՂՀ-ում առաջին հրապարակային դատավարության մասին

Հունվարի 17-ին ԼՂՀ Գերագույն դատարանում ազդարարվեց հանրապետության նախագահ Արկադի Ղուկասյանի դեմ կատարված մահափորձի դատավարության ավարտը: Հունվարի 29-ին մեղադրական ճառով հանդես կգա պետական մեղադրողը, իսկ նույն օրերին Հայաստանում սկսվում է մեկ այլ ահաբեկչության՝ «Հոկտեմբերի 27-ի» գործի դատավարությունը: Քաղաքական շրջանակը կարեւորում է այս ահաբեկչական գործում օրինականության ու համոզիչ դատավճռի կայացումը, գտնելով, որ այն լավագույն հիմք կհանդիսանա իր հետեւանքներով ավելի ծանր «Հոկտեմբերի 27»-ի գործի դատավարության համար: Համենայն դեպս, այս կարծիքին է ԱԺ պատգամավոր, «Հանրապետական» կուսակցության անդամ Գագիկ Մինասյանը:

Արցախում ստացած իր թարմ տպավորություններն ի մի բերելով պատգամավորը հայտնեց, թե այս դատավարության համար կարեւորում է այն հանգամանքը, որ դատավարության ընթացքում ամբաստանյալներին բազմիցս այցելել են իրավապաշտպան կազմակերպությունների, ԱԺ տարբեր խմբակցությունների ներկայացուցիչներ, որին Արցախի իշխանություններն ու իրավապահ մարմիններն արգելք չեն հանդիսացել: Դատական նիստերը պարբերաբար ընդմիջելը, նրա կարծիքով, ոչ այլ ինչ էին, քան քրեական գործի նյութերին ավելի հանգամանալից ծանոթանալու հնարավորություն: Քրեական գործի քննության օրինականության մասին են վկայում ապացույցների հետազոտման ընթացքում ցուցադրված տեսագրությունները եւ փորձաքննության եզրակացությունները: «Այս բոլորը միասին բերում են այն համոզման, որ դատավարությունն ընթացել է օրենքի բոլոր կանոնների եւ պահանջների բավարարմամբ, եւ դա ինձ թույլ է տալիս եզրակացնելու, որ արդար դատավճիռ կկայացվի», ասաց Գագիկ Մինասյանը:

«Մեղավորներն անպայման պետք է պատժվեն, հակառակ դեպքում հասարակությունը դատապարտված է կրկին ու կրկին ականատես լինելու նման ոճիրների», իր համոզմունքն արտահայտեց ԱԺ պատգամավորը: Մեկ անգամ եւս անդրադառնալով դատավարության ընթացքում օրինականությունը պահպանելու հարցին, նա հայտնեց, թե արդարացված չէր մեղադրյալներից ոմանց խուսափողական պահվածքը՝ «չգիտեմ», «չեմ հիշում» կամ հոգեպես անառողջ ձեւանալը, որի անհեթեթությունն ու չարդարացված լինելը գիտակցեցին նաեւ իրենք՝ ամբաստանյալները եւ դատավարության վերջին փուլում կամովին հրաժարվեցին դրանից:

Պրն Մինասյանը մի կողմ թողնելով իր համոզմունքները եւ հավատարիմ մնալով անմեղության կանխավարկածին, ձեռնպահ մնաց ահաբեկչությանն այս կամ այն ամբաստանյալի ունեցած դերակատարության մասին խոսելուց, այդ թվում նաեւ ԼՂՀ պաշտպանության նախկին նախարար Սամվել Բաբայանի մասնակցության: Մեր այն հարցին, թե Արցախի հասարակական կարծիքն ինչպե՞ս է իր ազգային հերոսի դատապարտվելու վերաբերյալ՝ պատասխանեց. «Ցանկացած գործիչ երբեք չի կարող խուսափել իր կատարած գործերի համար դատական պատասխանատվությունից: Նման դեպքերում հասարակությունից պահանջում են ամենաթողության իրավունքով օժտել իրենց, որի հետեւանքով իշխանիկներ, դիկտատորներ են ծնվում: Կարծում եմ, օրենքի առաջ բոլորը պետք է հավասար լինեն, եթե ուզում ենք իրավական պետություն կառուցել մեր հայրենիքում»:

ԱԺ պատգամավորի կարծիքով, ոչ մի դատական պրոցես, այդ թվում նաեւ «Մարտի 22-ի» գործը զերծ չէ թերություններից, բայց էականն այստեղ այն է, որ դատավարությունն ընթացել է «օրենքի տառին համապատասխան»: Դատավարության սկզբնական շրջանում նկատելի, այսօրվա չափանիշներով անընդունելի դրսեւորումները, պրն Մինասյանի տպավորությամբ, վերջին շրջանում շտկվեցին, որը նկատելի էր նաեւ մամուլի հրապարակումներում: Տարբեր հասարակական-քաղաքական գործիչների կողմից դատական անօրինականությունները քննարկելու փաստը պատգամավորը շահարկում է համարում, որի նպատակը «էությունը ձեւով փոխարինելն է»: «Ես կարծում եմ, արդարացի դատավճիռ կկայացվի, որն այս դաժան ու անհեթեթ պատմության ամենալուսավոր կետը կլինի», հայտնեց «Միասնություն» խմբակցության անդամ Գագիկ Մինասյանը:

ՄԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ալեքսան Հարությունյանը եւ Դավիթ Լոքյանը՝ հանձնաժողովների նախագահներ

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հունվարի 17-ին հրամանագիր է ստորագրել ՀՀ նախագահին առընթեր տեղական ինքնակառավարման հարցերի հանձնաժողովի նոր կազմը հաստատելու մասին: Հանձնաժողովը կգլխավորի նախագահի խորհրդական Ալեքսան Հարությունյանը: Ռոբերտ Քոչարյանը նույն օրը հրամանագիր է ստորագրել նաեւ ՀՀ նախագահին առընթեր շինարարության եւ աղետի գոտու վերականգնման հարցերի հանձնաժողովի նոր կազմը հաստատելու եւ աղետի գոտու վերականգնման աշխատանքները համակարգելու մասին: Հանձնաժողովը կգլխավորի քաղաքաշինության նախարար Դավիթ Լոքյանը: Ըստ հրամանագրի, պետական կառավարման մարմինների, ինչպես նաեւ պետության կողմից կամ ՀՀ միջազգային պայմանագրերի հիման վրա ստեղծված կազմակերպությունների՝ աղետի գոտու վերականգնման աշխատանքների հետ առնչվող հարցերը համակարգում է ՀՀ քաղաքաշինության նախարարը:

Արա Պապյանը հավատարմագիրը հանձնեց Կանադայի ընդհանուր կառավարչին

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 16-ին Կանադայում Հայաստանի Հանրապետության նորանշանակ դեսպան Արա Պապյանն իր հավատարմագիրն է հանձնել Կանադայի ընդհանուր կառավարիչ տիկին Ադրիան Քլարկսոնին: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից, հանդիսությունը տեղի է ունեցել ընդհանուր կառավարչի պաշտոնական նստավայրերից մեկում՝ Քվեբեկ քաղաքում:

Դեսպան Նավասարդյանի հանդիպումը Լիբանանի խորհրդարանի նախագահի հետ

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 18-ին Լիբանանում Հայաստանի Հանրապետության դեսպան Արման Նավասարդյանը հանդիպել է խորհրդարանի նախագահ Նաբիհ Բերրիին: Ինչպես հայտնում են ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից, հանդիպմանը քննարկվել են Հայաստան-Լիբանան հարաբերությունների ներկայիս վիճակը, լիբանանահայ համայնքի խնդիրները, ինչպես նաեւ իրադրությունը Մերձավորարեւելյան տարածաշրջանում:

ԼՂՀ

«Տարվա լավագույն լրագրող» մրցանակաբաշխություն

ԼՂՀ Ազգային ժողովն ամփոփեց «Տարվա լավագույն լրագրող» ամենամյա մրցանակաբաշխությունը: Այս մրցանակաբաշխությունն անցյալ տարի նախատեսված էր միայն «Ազատ Արցախ» թերթի համար: 2000 թ. մրցույթը ներառեց նաեւ ԼՂՀ հեռուստատեսությունը:

Լավագույն լրագրող ճանաչվեց հեռուստալրագրող, ԺԱՄ հասարակական-քաղաքական կազմակերպության նախաձեռնող խմբի անդամ Նարինե Աղաբալյանը: Երկրորդ մրցանակը ստացավ «Ազատ Արցախ» թերթի ամենատարեց՝ 69-ամյա լրագրող Արմեն Հովհաննիսյանը, որը հայտնի է իր գյուղական էսքիզներով: Երրորդ մրցանակը բաժին ընկավ նույն թերթի ամենակրտսեր աշխատակցին՝ Սրբուհի Վանյանին: Իսկ հեռուստալրագրող, ԼՂՀ խորհրդարանի աշխատանքների մշտական մեկնաբան Արա Վանյանը ստացավ խրախուսական մրցանակ:

Նախատեսվում է այսուհետեւ մրցանակաբաշխության մեջ ներգրավել նաեւ արցախյան մյուս լրատվամիջոցներին:

Ն. Ա.
Ստեփանակերտ

Գազ ստացավ Շուշիի շրջանի եւս մեկ գյուղ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գազ ստացավ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Շուշիի շրջանի 47 տնտեսություն եւ շուրջ 170 բնակիչ ունեցող Եղծահող գյուղը: Գյուղի բարեկարգման ծրագրի շրջանակներում պետությունը վերջերս լուծել է նաեւ բնակավայրի ջրամատակարարման եւ ճանապարհի շինարարության խնդիրները:

Գազիֆիկացման աշխատանքների ավարտին նվիրված հանդիսությանը, ԼՂՀ նախագահի մամլո ծառայության համաձայն, մասնակցել են նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը:

Գայի անվան ավտոդպրոցը իրականացնում է բոլոր կատեգորիաների վարորդական իրավունքի դասընթացներ: Ամենաէժանը հանրապետությունում: Ռուբինյանց 27/4, 628121, 628131:

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Պետռեգիստրի ք. Մարտունու բաժնում 02.06.1999 թ. գրանցված «Ներդաշնակություն» ՍՊԸ-ն, գր. N 7611000582, վկայականի N 02Ա045401:
Ք. Մարտունի, Աբովյան 58:

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

«ՀԱՍԿ-Ա» ՍՊԸ-ն՝ գրանցված Մաշտոցի շրջանի պետռեգիստրում՝ 14.10.96 թ.: Գրանցման թիվը՝ 271.110.01153, վկայականի թիվը՝ 01Ա 029226:
Պարտատերերի պահանջների ներկայացման ժամկետը սահմանված է 2 ամիս: Բոլոր շահագրգիռ անձինք կարող են դիմել լուծարային հանձնաժողովին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Հրատապ

«Ես ցավում եմ, որ այսքան երկար ժամանակ պետք եղավ Ֆրանսիայի Սենատին ընդունելու համար մի բանաձեւ, որը ենթակա չէր քննարկումների», երեկ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում նշել է Ֆրանսիա-Հայաստան պատգամավորական խմբի նախագահ Ժան-Պոլ Բրեն Հայոց

«Ճանաչել ցեղասպանությունը՝ կնշանակի ապրել առանց հիշողության մղձավանջի»

Հայտարարել է Ժան-Պոլ Բրենը

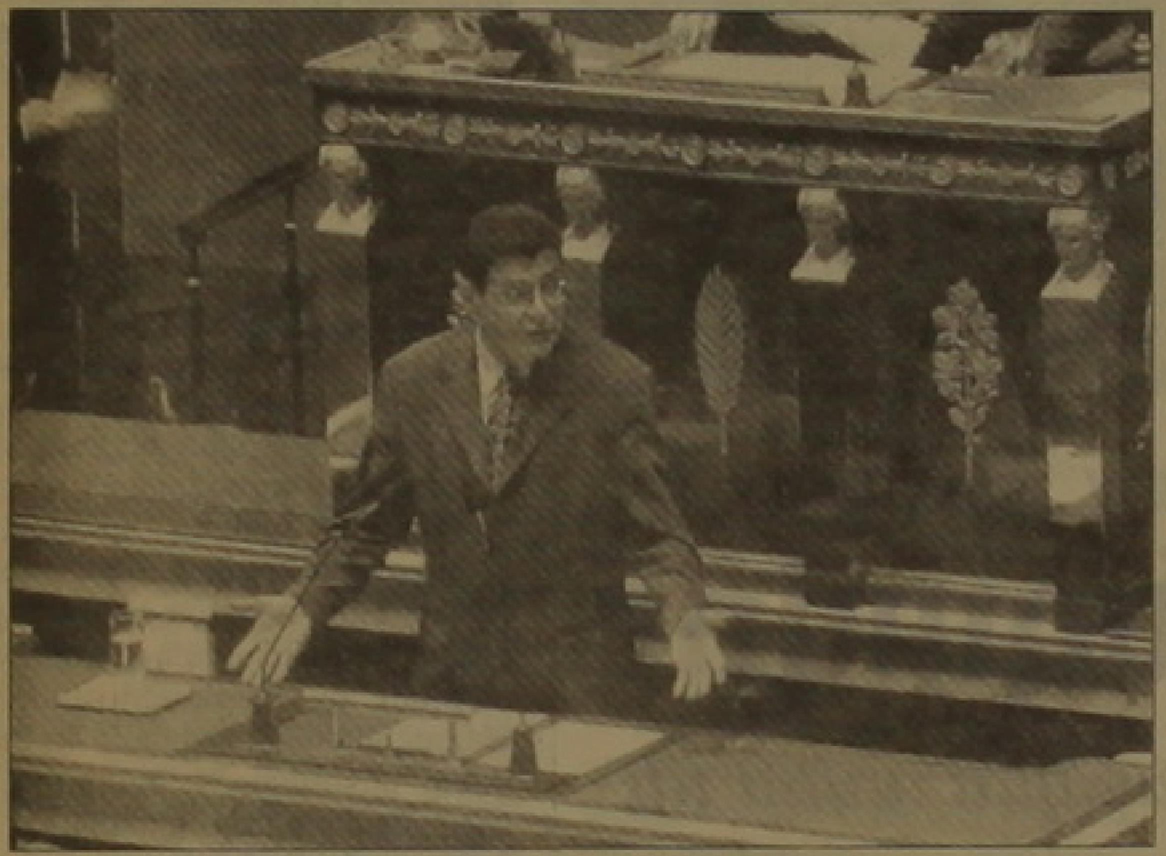

Ժան-Պոլ Բրենը ելույթի պահին:

ցեղասպանության ճանաչման ջատագովը իր ելույթում: Նա նշել է, թե երկուսուկես տարիների ընթացքում, երբ Ազգային ժողովի՝ ցեղասպանությունը ճանաչելուց հետո, Սենատն այդ խնդիրը վերածել էր երկմտանքի, քաղաքական շահարկումների առարկայի, իրենցից շատերն էին հուսահատվել: Բայց պրն Բրեն հայտարարել է, թե իրենք՝ ֆրանսիացիները, չեն կարող ճշմարտությունը վեր չդասել բոլոր տեսակի շահերից, քանզի իրենք մարդու իրավունքների հայրենիքն են ներկայացնում:

«Մինչեւ ամենավերջին պահը փորձեր են լինելու խոչընդոտելու այս բանաձեւի հաստատումը, որը վշտացնում է թուրքական իշխանություններին: Բայց ես շատ անգամ եմ հանդիպել թուրքերի, որոնք կողմ են Հայոց ցեղասպանության ճանաչմանը՝ որպես պատմական մի փաստի: Նրանք թուրքահայեր չեն: Թուրքեր են, որոնք ներքաշված են ամենօրյա անշնորհակալ պայքարի մեջ իրենց հայրենակիցների հետ հանուն մարդկային սիրո, պատմական արդարության: Ես ողջունում եմ այդ թուրքերին: Դարձյալ հետաձգել ցեղասպանությունը ճանաչելու մեր պարտքը կնշանակեր չհարգել նույնիսկ այդ թուրքերի գործողությունները, ու մենք կընտրեինք նրանց թշնամիների դիրքորոշումը, նրանց, ովքեր մերժում են Հայոց ցեղասպանությունը», իր ելույթում ասել է Ժան-Պոլ Բրենը:

Ազգային ժողովի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի զեկուցաբեր Ֆրանսուա Ռոշեբլուան եւս քննադատել է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցում Թուրքիայի հետ տնտեսական հարաբերությունների նպատակահարմարությամբ ուղղորդվելը: «Պիտի պարզ գիտակցենք, որ ընտրությունը մեկն է՝ կամ տնտեսական շահերի երկրորդում, կամ դավաճանում մեր հոգիներին: Այդ դեպքում ինչպե՞ս ենք հավակնելու մարդու իրավունքների նախահռչակ երկիր կոչվելու: Այս տեսանկյունից Թուրքիայի ճնշումները, որ շարունակվում են մինչեւ հենց այսօր, արդյունավետ չպիտի լինեն գոնե մեզ՝ խորհրդարանականներիս համար: Վաղ թե ուշ, Թուրքիան ինքը, ինչպես Եվրոպայի մյուս մեծ պետությունները, ստիպված կլինի վերանայել իր պատմությունը, քանզի ներումը հնարավոր է բացառապես կատարված ոճիրների ընդունումով:

Հարկավոր է, որ Թուրքիան վերջապես գիտակցի, որ ցեղասպանության փաստի մերժումն ավելի անհարմարություններ է ստեղծում իր համար, քան առավելություններ տալիս: Այդ փաստի ընդունումը երաշխիք կլիներ եւս մի անգամ հնարավոր ոճրագործության անհնարինության: 1915-ի իր ոճիրն ընդունելով՝ Թուրքիան կմեծարեր իրեն», ասել է պրն Ռոշեբլուան: Նա իր ճառը վերջացրել է հայերեն. «Այո, Ֆրանսիան պետք է ճանաչի Հայկական ցեղասպանությունը»:

Այս միտքը պաշտպանող եւս 15 ելույթ է եղել Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի ամբիոնից մինչեւ Սենատի բանաձեւի հաստատումը:

Ֆրանսուա Ռոշեբլուա

Կառավարության ներկայացուցիչը՝ խորհրդարանի հետ կապերի նախարար Ժան-Ժակ Քեյրանն իր ելույթում մասնավորապես ասաց. «Նախճիրներից փրկվածների հետնորդների հանդեպ մեր տածած զգացումները եւ ողբերգության սարսափը մեզ չեն ազատում մի հարցադրումից. եթե օրինագիծն օրենքի ուժ ստանա, ապա ինչպիսի՞ կոնկրետ իրավաբանական նշանակություն կունենա այդ փաստաթուղթը, որի դեկլարատիվ բնույթը հայտնի է»: Ապա նա ավելացրեց, որ Սենատի արտաքին գործերի, պաշտպանության եւ զինված ուժերի հանձնաժողովի 2000 թ. հոկտեմբերի 4-ի հարցապնդումից հետո արտգործնախարար Յուբեր Վեդրինը Ֆրանսիայի իշխանությունների անունից վերապահում էր արտահայտել օրենսդրական ձեռնարկման նպատակահարմարության կապակցությամբ: Նա խորհրդարանին կոչ էր արել հաշվի առնել դրա հետեւանքները տարածաշրջանում Ֆրանսիայի քաղաքականության վրա:

Պրն Քեյրանը ընդգծեց, որ արտաքին քաղաքականությունը պետք է հաշվի առնի ոչ միայն պատմությունն ու դրա ողբերգությունները, այլեւ այսօրվա աշխարհի իրողությունները: Ֆրանսիայի կառավարությունն իր արտաքին քաղաքականության մեջ ձգտում է պետությունների հարաբերությունների կայունության, խրախուսում ժողովուրդների հաշտեցումը, երբեք զանց չառնելով հանրապետության արժեքները: Նրա խոսքերով, Ֆրանսիայի քաղաքականության նպատակն է արմատախիլ անել հակամարտությունների պատճառները, հաղթահարել դրանք, առաջ մղել ժողովուրդների խաղաղ գոյակցությունը եւ համագործակցությունը: «Նոյեմբերի 8-ին Ֆրանսիայի իշխանությունները կրկին հավաստեցին, որ Ֆրանսիան տարածաշրջանի եւ մասնավորապես Կովկասի բոլոր երկրների նկատմամբ կշարունակի վարել երկխոսության եւ փոխըմբռնման վրա հիմնված խաղաղ քաղաքականություն», ավելացրեց նա:

Նշելով, որ Ֆրանսիան Հայաստանի բարեկամն է, Քեյրանը չմոռացավ ընդգծել, որ նա նաեւ ժամանակակից Թուրքիայի բարեկամն է, «որը չի կարող պատասխանատու համարվել Օսմանյան կայսրության անկման շրջանում տեղի ունեցած դեպքերի համար»: Տարածաշրջանում իր բարեկամական հարաբերությունների շնորհիվ Ֆրանսիային առաջարկված է կարեւոր դեր խաղալ Մինսկի խմբում Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի հետ մեկտեղ: Նախարարը պատգամավորներին հիշեցրեց, որ իրենց քվեարկությունը «վերաբերում է ցավալի անցյալին եւ ոչ թե ներկային կամ ապագային»: Ուստի, նրա կարծիքով, քվեարկությունը «չի կարող լինել մեղադրական եզրակացություն»:

21-րդ դարում Ֆրանսիայի առաջին օրենքը դարձավ 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության միահամուռ ճանաչումը

Սկիզբը էջ 1

Հայերի սիրելի պատգամավորը՝ պրն Սանտինին ընդգծեց, որ պատգամավորները կարող են հպարտանալ այսօր՝ երեք տարվա ձգձգումներից հետո իրենց միավորող թեմայով, եւ որ այդ քվեարկությունը պատիվ է բերում Ֆրանսիայի խորհրդարանին: Արդեն եկել է երկարատեւ քայլքի ավարտը:

Պիեռ Լըլուշն ասաց, որ այս առավոտ իրենք եկել են հարգանք մատուցելու մի նահատակ ժողովրդի: Դա նաեւ ձեռնարկում է երեկվա եւ վաղվա ոճիրների դեմ, ավելացրեց նա:

Կին պատգամավորներից մեկն ընդգծեց, որ սա շատ կարեւոր ուղերձ է՝ ուղղված երիտասարդներին, որպեսզի նրանք գիտենան, որ մի ահավոր ցեղասպանություն է կատարվել անցյալ դարի սկզբներին: Նա ավելացրեց, որ ժամանակն է, որպեսզի Թուրքիան համարձակորեն նայի իր ապագային:

Ինչ վերաբերում է պատգամավոր Բլազիին, նա ընդգծեց, որ դա եվրամիությանն ուղղված ուղերձ է, որպեսզի դրա անդամ բոլոր երկրներն իրենց հերթին ճանաչեն ցեղասպանությունը:

Ռընե Ռուքեն իր հերթին ասաց, որ հպարտ է այն կապակցությամբ, որ, ի վերջո, արդար դատի է արժանանում մի ժողովուրդ, որն այնքան բարիքներ է գործել Ֆրանսիայի կյանքի բոլոր բնագավառներում:

Պատգամավոր Լըլուշն ընդգծեց, որ այսօր Ազգային ժողովը գնահատական է տալիս պատմությանը, ինչը հանգստություն կբերի հայերի հոգիներին: Ներկաներն ազդվեցին Ֆրանսիայի ժողովրդավարության միության պատգամավոր պրն Սալի՝ Ազնավուրի երգից մեջբերած խոսքերից. «Նրանք ընկան, բայց աշխարհը չշարժվեց, նրանք վերապրում են ի հեճուկս ամեն ինչի»:

Այս բոլոր ելույթներից հետո նախագահությունը եւ ներկաները սկսեցին քվեարկությունը: Բոլոր պատգամավորների ձեռքերը վեր պարզվեցին «ո՞վ է կողմ» հարցից հետո: Այլ կերպ ասած, օրենքն ընդունվեց միաձայն: Ապա ներկաները հոնկայս անվերջանալի օվացիա սարքեցին: Հայերի օթյակներում հուզմունք էր տիրում...

Ելքի մոտ պատգամավորներին սպասել էին վերոհիշյալ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները: Հիմա սպասենք թուրքերի արձագանքներին: Թուրք լրագրողներից մեկն ընդգծեց, թե Թուրքիայի կողմից զգալի արձագանքներ չեն լինի:

Քվեարկությունից հետո մամլո ասուլիս կազմակերպվեց լրագրողների համար՝ մի քանի պատգամավորների եւ Հայ դատի հանձնախմբի ու Ապրիլի 24-ի հանձնախմբի նախագահներ Արա Գրիգորյանի (ՀՅԴ) եւ Ալեքսի Գովյանի (ՌԱԿ) մասնակցությամբ:

Թուրքիան պարտադրված է Հայաստանի հետ դիվանագիտական շփումներ հաստատելու պատրաստակամություն հայտնել

Սկիզբը էջ 1

Այս համատեքստում չափազանց ուշագրավ են Ռուսաստան-Ադրբեջան հարաբերությունները: Մոսկվան, իր հերթին, չի կարող իր դիրքերն ամրապնդել Հարավային Կովկասում, ոչ բարյացակամ հարաբերություններ ունենալով Ադրբեջանի եւ Վրաստանի հետ: Քանզի վերջինիս կարեւորությունը Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի, էլ չենք խոսում Իրանի համար դարձել է ոչ առաջնային, անդրադառնանք Մոսկվա-Բաքու կապերին:

Հայաստանում մոդայիկ դարձած ենթադրությունները, թե Մոսկվա-Բաքու մերձեցումը կարող է կատարվել Երեւանի հաշվին կամ՝ հայ-ռուսական հարաբերություններում նկատվող որոշակի սառնության պատճառով է Մոսկվան մերձենում Բաքվին, ոչ մի տրամաբանության չեն դիմանում: Նախ, հայ-ռուսական սառնությունը նկատելի է դեռ մեկուկես-երկու տարի առաջ, այն ժամանակ, երբ Հ. Ալիեւը ոչ միայն Ղարաբաղի լուծման բանալին չէր փնտրում Մոսկվայում, այլեւ Բաքուն տարբեր բարձրաստիճան պաշտոնյաների շուրթերով Թուրքիայի հետ միավորվելու ցանկություններ էր հայտնում: Ապա, ինչպես նշել ենք այլ առիթներով, Մոսկվայի համար Գաբալայի ռադիոորոշիչ կայանի եւ Կասպիցի իրավական կարգավիճակի խնդիրները ոչ պակաս կարեւոր են, քան հայ-թուրքական սահմանում հաստատված ռուս սահմանապահները:

Հետաքրքիր է, եթե Բաքուն ռուսամետ կեցվածք է ընդունում առաջին հերթին ղարաբաղյան հարցում Մոսկվայի աջակցությունն ստանալու ակնկալիքով, ապա Մոսկվայի համար առաջնայինը Ադրբեջանում իր կորցրած դիրքերը վերականգնելու խնդիրն է: Նախագահ Պուտինը բազմիցս հայտարարել է, այդ թվում եւ Բաքվում, որ Ռուսաստանը ԼՂ հարցում կպաշտպանի ցանկացած տարբերակ, որն ընդունելի կլինի հակամարտող կողմերի համար: Սա Հ. Ալիեւին ուղղված բացահայտ ակնարկ է, որ ԼՂ հարցում Մոսկվան չի պաշտպանի Բաքվին:

Մոսկվային մերձենալով Բաքուն «մեծ եղբոր»՝ Անկարայի խանդն է առաջացնում: Պատահական չէ, որ Պուտին-Ալիեւ հանդիպմանը թուրքական մամուլը կամ չանդրադարձավ, կամ իր տարակուսանքն արտահայտեց: Չպիտի բացառել նաեւ, որ Անկարայի՝ Երեւանի հետ դիվանագիտական շփումներ հաստատելու ցանկությունը, որը համընկավ Պուտինի Բաքու այցելությանը, ուղղված էր նաեւ Ադրբեջանին: Թուրքիան «փոքր եղբոր» ապերախտությունն աննկատ չի թողնի: Մի կողմ թողնենք ղարաբաղյան պատերազմի տարիներին Թուրքիայի օգնությունը Ադրբեջանին ֆինանսապես, ռազմական տեխնիկայով, կամավորներով: Չէ՞ որ Անկարան հրաժարվում էր Երեւանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատելուց, պատճառաբանելով, որ «հայերը ադրբեջանցիներից զավթել են ԼՂՀ-ն ու հարակից տարածքները»՝ հարաբերությունների հաստատումը ուղղակիորեն կապելով «հայկական ուժերի՝ ԼՂ-ից (ներառյալ Շուշին, Լաչինը) եւ հարակից տարածքներից» դուրս գալու հետ:

Ինչքան մերձենան Բաքու-Մոսկվա հարաբերությունները, այնքան Երեւան-Անկարա դիվանագիտական շփումների հաստատումը կդառնա առավել իրատեսական, ինչը եւ փափագում է Վաշինգտոնը: Այս անգամ Հարավային Կովկասում ուժերի վերադասավորումը կատարվում է նաեւ կոտորված 1,5 մլն հայերի արյան հաշվին: Ըստ էության, Ցեղասպանության հարցի արծարծմամբ տարածաշրջանում շահեր հետապնդող երկրները զուտ սեփական շահերն են հետապնդում: Վաշինգտոնը Հայոց ցեղասպանության սպառնալիքով Թուրքիային է ճնշում՝ ստիպելով նրան մերձենալ Հայաստանին, Ֆրանսիայի Ազգային ժողովը պաշտոնապես ճանաչում է «1915 թ. հայերի ցեղասպանությունը» (Օսմանյան կայսրություն, թուրքական իշխանություններ եւ նմանօրինակ տերմինները բացակայում են, եւ տպավորություն է ստեղծվում, թե 1915 թ. 1,5 մլն հայերին ամերիկացիները կամ հրեաներն են կոտորել.-Թ. Հ.)՝ այս եղանակով փորձելով խոչընդոտել Թուրքիայի մուտքը Եվրամիություն:

Որն է հաջորդ «խիզախ» պետությունը:

Անդրադարձ

Բաց նամակ Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի Վ. Վ. Պուտինին

Լռելը ե՛ւ մեղք է, ե՛ւ վտանգավոր

Քաղաքականությունը հնարավորի արվեստն է, եւ ինչպես ամեն մի արվեստ, զոհ է պահանջում, այդ թվում նաեւ՝ ծիսակարգային

Մեծարգո Վլադիմիր Վլադիմիրովիչ.

Ես որոշակի գիտեմ, որ ոչ միայն անբարոյական է, այլեւ մեղք է քննարկել, առավել եւս մեղադրել որեւէ պետության ղեկավարի, որն արտաքին քաղաքականություն է վարում՝ ելնելով իր «պետական շահերից»:

Ես, ինչպես շատ ուրիշներ, իրական եւ գործուն հույսեր եմ կապում Ձեր անվան հետ՝ Ռուսաստանի վերածննդի գործում, որի ճակատագրին սերտորեն առնչվում են ոչ միայն ռուսների ճակատագրերը: Հենց դրա համար էլ նախաձեռնեցի այս նամակը:

2001 թվականի հունվարի 10-ին Դուք, Բաքու կատարած Ձեր այցելության ծրագրի շրջանակներում, ծաղիկներ դրեցիք «Հանուն ժողովրդավարության մարտիկների» գերեզմանին: Ուղիղ 11 տարի առաջ, 1990 թ. հունվարի 10-ին, այսինքն՝ խորհրդային զորքերը Ադրբեջանական ԽՍՀ-ի մայրաքաղաք մտցնելուց 9 օր առաջ, Հայաստանի Գերագույն խորհուրդը ուղերձով դիմեց խորհրդային իշխանության ղեկավար Մ. Ս. Գորբաչովին. «Բաքվում, Շահումյանի եւ Խանլարի շրջաններում, Գետաշեն, Ազատ, Կամո գյուղերում եւ այլ բնակավայրերում ապրող հայ բնակչության դեմ Ադրբեջանի ծայրահեղական ուժերի բացահայտ զինված գործողությունների հետեւանքով ստեղծվել է արտակարգ իրադրություն: Տուժում են անմեղ երեխաները, կանայք, ծերունիները: Տեղի են ունեցել սպանություններ, հրկիզումներ, առեւանգումներ, շրջափակվում են ճանապարհները, կամուրջները... Հանրապետության Գերագույն խորհուրդը դիմում է Ձեզ խնդրանքով՝ անհետաձգելի միջոցներ ձեռնարկել ապահովելու հայ բնակչության անվտանգությունը եւ դադարեցնելու բարբարոսական գործողությունները...»:

Այդ նույն օրը՝ 1990 թ. հունվարի 10-ին Մ. Ս. Գորբաչովն ավելի քան մեկ ամիս ուշացումով ստորագրեց ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի որոշումը՝ «Նախիջեւանի ԻԽՍՀ-ի տարածքում ԽՍՀՄ պետական սահմանի մասին օրենքի կոպիտ խախտման մասին»: Եվ այդ նույն օրը՝ 1990 թ. հունվարի 10-ին, Բաքվում, այդ նույն «հանուն ժողովրդավարության մարտիկների» ձեռքով մորթվեցին հայկական մի քանի ընտանիքներ, իսկ Լեռնային Ղարաբաղի Հադրութի շրջանում, համաձայն ՏԱՍՍ-ի հաղորդագրության, «Ադրբեջանական միլիցիայի հակաօրինական գործողությունների ընթացքում սպանվել է լեյտենանտ Ի. Ցիմբալյուկը եւ վիրավորվել սերժանտ Է. Սապիրովը»: Այդ մասին եւ այդ ժամանակվա ողբերգական իրադարձությունների բոլոր մանրամասների մասին ես ուղիղ մեկ տարի առաջ (2000 թ. հունվարի 13-ին) հոդված տպագրեցի «Նեզավիսիմայա գազետա»-յում «Չվերացած ողբերգություն» վերնագրով եւ «Լրացավ Բաքվի իրադարձությունների տասը տարին: Հայկական ջարդերի զոհերը գերեզման չունեն մինչեւ հիմա» ենթավերնագրով: Այնպես որ, այդ օրը, հունվարի 10-ը, հատկապես հիշարժան է Բաքվի դժոխքն ապրած հայերի համար:

Դուք, ինչպես ուրիշ ոչ ոք, լավ գիտեք, որ շատ բան այլ կերպ կընթանար այն ժամանակ, եթե խորհրդային զորքերը Բաքու մտնեին ոչ թե հունվարի 19-ին, այլ հատկապես հունվարի 10-ին կամ գոնե հունվարի 13-ին: Սակայն հենց այդ ժամկետների մասին մինչ այսօր համառորեն լռում են ինչպես Մոսկվայում, այնպես էլ Բաքվում: Փառք Աստծո, գոնե հունվարի 19-ի ՕՂԶ-ի Տուլայի դիվիզիան Ռյազանի գնդի հետ, գնդապետ Ալեքսանդր Լեբեդի հրամանատարությամբ մտավ քաղաք, որտեղ իշխանությունների հովանու տակ անարգել գործում էին Ադրբեջանի այսպես կոչված «ժողովրդական ճակատի» մինչեւ ատամները զինված ելուզակները: Ռուս տղաներն այն ժամանակ պատկերացնել անգամ չէին կարող, որ «ինտերնացիոնալիստական» Բաքվում պայքարն ավելի թունդ է լինելու, քան մոլեռանդ Աֆղանստանում, եւ որ նրանց վրա դեմ առ դեմ կրակելու են Սումգայիթի անպատիժ մնացած ելուզակները:

Այն ժամանակ մենք պատկերացնել անգամ չէինք կարող, որ ամենասարսափելի ու ամենալկտի դրսեւորումները դեռ առջեւում են: Որ ամեն տարի հունվարին, սրբապղծելով անմեղ զոհերի հիշատակը, Բաքվում քաղաքական շոուներ են սարքելու իբր թե «ադրբեջանական ժողովրդավարության գնդակահարության» առթիվ: Փոխելով թեզը, քաղաքական շոումենները փոխեցին նաեւ զոհերին. ցեղային ու էթնիկական հատկանիշների հիման վրա կատարված ջարդը որակեցին «կատաղի պայքար հանուն ժողովրդավարության», իսկ խորհրդային զինվորների խստագույն ձեռքն ընկած ջարդարարներին՝ «ամբողջատիրության զոհեր», «Կրեմլի զոհեր»: Վիթխարի երկրի հասարակայնությունն այդպես էլ չիմացավ, թե իրականում ինչ տեղի ունեցավ Բաքվում հունվարյան այդ արյունալի օրերին:

Բաքվի հայկական ջարդերին նվիրված ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի բազմաթիվ նիստերը կայանում էին բացառապես դռնփակ պայմաններում: Մինչդեռ խորհրդային վերջին պառլամենտի ամբիոնից ներկայացվում էին անկիրք փաստաթղթեր, որոնք հաստատում էին ամբողջ երկու շաբաթ տեւողությամբ հայերի ջարդի անառարկելի փաստարկները: Ես որպես ԽՍՀՄ ժողովրդական դեպուտատ ոչ միայն ելույթ ունեցա, այլեւ ծանոթացրեցի բոլոր հռետորներին: Եվ այստեղ, մեծարգո Վլադիմիր Վլադիմիրովիչ, կցանկանայի մեջբերել միայն մի քանի միջադեպ, որոնք փաստարկ կարող են ծառայել հաստատելու, որ խորհրդային զորքերը Բաքվում կրակում էին զինված ելուզակների վրա եւ, որ նման դեպքերում ամենակարեւորն է, լռելը վտանգավոր է, իսկ մոռանալը՝ անբարոյականություն:

Բաքվում համառորեն եւ նպատակայնորեն լռում են, որ մինչ զորքերի մտցնելը քաղաքային բազմահազարանոց միտինգում հանրապետության ղեկավարության ներկայությամբ հայկական թաղամասերի վրա մասսայական հարձակման հրաման է տրվել: Այն ժամանակվա ԽՍՀՄ ներքին զորքերի նախարար Վադիմ Բակատինը նստաշրջանի ամբիոնից ասաց. «Ադրբեջանական ԽՍՀ-ի ղեկավարությունը, մասնավորապես համապատասխան օրգանները չէին կարող չիմանալ, որ հունվարի 13-ի հատուկ կազմակերպված միտինգում հայտնապես պրովոկացիա էր կազմակերպված. իբր հայերը սպանում են ադրբեջանցիներին: Եվ 5 հազար միտինգավորներ անմիջապես գրկեցին քաղաքով մեկ, ձեռքերին ունենալով զենք եւ հայկական բնակարանների հասցեները»: Դեպուտատները դահլիճից գոռում էին. «Իսկ ո՞ւր է նայում միլիցիան, որտե՞ղ էին ներքին զորքերը»: Նախարարը պատասխանեց. «Այդ իրադրության մեջ դժվար էր որեւէ բան նախաձեռնել, հատկապես՝ եթե հաշվի առնենք, որ գործողություններն ամեն կերպ շրջափակվում էին, ելուզակները պատսպարվում էին կանանցով ու երեխաներով, ինչպես կենդանի վահանով»: Խոսքը վերաբերում է այն նույն ելուզակներին, որոնց մասին հետագայում՝ ամեն տարի ծաղիկներ դնելու արարողության ժամանակ, խոսելու են որպես «լավագույն մտքերի ու իսկական հերոսների»:

Դեպուտատ Անատոլի Սոբչակի հարցին՝ «Իսկ ո՞ւր էին նայում իշխանությունները», նախագահ Միխայիլ Գորբաչովը պատասխանեց. «Իշխանությունները լռում էին, բայց միեւնույն ժամանակ իրենց կենտրոնում խոստովանում էին. եթե Ադրբեջանը չմաքրվի «ժողովրդական ճակատի» ահաբեկիչներից ու ծայրահեղականներից, ապա ոչինչ չի ստացվի: Բոլորը՝ վերից վար, ահաբեկված էին: Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահից (ի դեպ, կնոջից), ատրճանակի փողը դեմ տված՝ պահանջում էին ստորագրել Նախիջեւանը ԽՍՀՄ կազմից դուրս գալու մասին փաստաթուղթը»:

Բաքվի դեպքերը ադրբեջանական մեկնակետի համաձայն մատուցվում են բացառապես որպես ժողովրդավարության ճնշում: Եվ հաշվի առնելով, որ չարիքը ինչպես Սումգայիթում, այնպես էլ Բաքվում չպատժվեց, Բաքվում պաշտոնական անձանց այցելությունների ծրագրում հայեցողաբար սկսեց մտցվել իբր թե Ադրբեջանի ազատությունն ու անկախությունը պաշտպանած, թող թույլ տրվի ասել, անմեղ զոհերի գերեզմանին ծաղիկներ դնելու ծիսակարգային արարողություն: Այդուհանդերձ, ոչ մի խոսք այն մասին, որ ոչ միայն իրենց տներից բռնագաղթի ենթարկվեց ավելի քան 200 հազար հայ, այլեւ կոտորվեց ավելի քան 200 մարդ: Նրանցից ոչ մեկը չթաղվեց, չհանձնվեց հողին: Եվ եթե թեկուզեւ ուշացումով վրա չհասներ Տուլայի դիվիզիան, ապա զոհերի քանակը շատ ավելին կլիներ, հայերը (եւ ոչ միայն հայերը) չէին կարող Կրասնովոդսկից ծովով, ինքնաթիռով հասնել Երեւան, Մոսկվա եւ այլ քաղաքներ: Սակայն նույնիսկ բանակը ոչինչ չկարողացավ անել ամբողջ քաղաքով մեկ ցրված հայերի բազմաթիվ դիակների հետ: Մեռածներին թաղում են ողջերը: Իսկ ողջերը փախստական էին դարձել:

Այդ առիթով ահա թե ինչ ասաց նիստի ամբիոնից ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի Միության խորհրդի նախագահ Եվգենի Պրիմակովը, որն, ի դեպ, այդ ողբերգական օրերին եղել էր Բաքվում. «Մենք ականատես եղանք, թե ինչպես ստեղծված իրադրությունում, երբ սկիզբ առած հակահայկական վայրենի ջարդերը հանգեցրին բազմաթիվ մարդկային զոհերի, հաշված օրերի ընթացքում տասնյակ հազարավոր հայեր զրկվեցին տնից, բռնագաղթեցին հանրապետությունից»: Եվգենի Մաքսիմովիչը չհապաղեց ավելացնել, որ «հայկական ջարդերին նախորդել էր Իրանի հետ պետական սահմանի աննախադեպ ավերումը»:

Տուլայի դիվիզիան փրկեց ոչ միայն հազարավոր հայերի, ռուսների, ուկրաինացիների, հրեաների, այլ ազգերի ներկայացուցիչների, այլեւ՝ հազարավոր ադրբեջանցիների: Նա խաղաղ բնակիչներին փրկեց մեծ կորուստներից: Մարտի հենց միայն առաջին ժամերին մինչեւ ատամները զինված ելուզակների ձեռքով զոհվեցին երեսուն ռուս զինվորներ, մոտ հարյուրը վիրավորվեցին: Հայ ժողովուրդը երբեք չի մոռանա նրանց, ովքեր իրենց կյանքի գնով կանխեցին անմեղ երեխաների, կանանց ու ծերունիների հրեշավոր կոտորածը: Ամեն տարի հունվարյան օրերին դիվիզիայի նախկին հրամանատար Ա. Ի. Լեբեդին հեռագրեր են ուղարկում Հայաստանից ու Ղարաբաղից, որոնցում հայերը երախտագիտություն եւ շնորհակալություն են հայտնում նրան՝ իրենց կյանքի փրկության համար:

Անշուշտ, այնտեղ, որտեղ Դուք ծաղիկներ դրեցիք ընդունված ծիսակարգի համաձայն, եղել են նաեւ անմեղ ադրբեջանցիների գերեզմաններ: Սակայն, ճիշտ է նաեւ, որ դեռեւս 1990 թ. մարտի 5-ին ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նստաշրջանի ամբիոնից հրապարակվեցին փորձագետների տվյալները, որ դեռեւս հունվարի 20-ին Բաքվում «49 դիակների համար փորվել է 150 գերեզման, եւ դա արվել է հատուկ, պատասխանատվությունն իրենց վրայից գցելու համար»: Միաժամանակ այդ հուղարկավորման մեջ չկար ջարդերին զոհ դարձած եւ ոչ մի հայի դիակ: Բայց չէ՞ որ նրանք նույնպես, ինչպես եւ ադրբեջանցիները, Ադրբեջանական ԽՍՀ-ի օրինական քաղաքացիներն էին: Փոխարենը հողին հանձնվածների շարքում քիչ չէին ելուզակները, հայկական ջարդերի կազմակերպիչներն ու իրագործողները, այն նույն ռուս զինվորներին սպանողները:

Մեծարգո Վլադիմիր Վլադիմիրովիչ, ես մարդկայնորեն եւ բավական սթափ եմ գնահատում իրադրությունը, որում հայտնվեցիք Դուք, հետեւելով ծիսակարգին: Այո, Դուք վարվեցիք ոչ որպես մասնավոր անձ, այլ որպես պաշտոնական այցի մեկնած պետության ղեկավար: Եվ, ավա՜ղ, դարձաք ծիսակարգի զոհ: Ցավալի էր տեսնել հրճվանքը Ձեզ ընդունողների դեմքերին այն պահին, երբ ծաղկեպսակը Ռուսաստանի (ի դեպ, ԽՍՀՄ-ի իրավահաջորդի) անունից զարդարեց պանթեոնն ու նաեւ ելուզակներին, որոնք հետմահու դասվել էին ժողովրդավարության սրբերի շարքը: Ինչպե՞ս լռել, երբ լռելը ոչ միայն մեղք է, այլեւ՝ վտանգավոր: Վտանգավոր է ընթացիկ պահի եւ ծայր աստիճան ավելի՝ ապագայի համար:

ԶՈՐԻ ԲԱԼԱՅԱՆ,
Գրող, Հայաստանի պետական մրցանակի դափնեկիր

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

Ռուսաստանի դեսպանության արձագանքը «Ազգի» հրապարակումներից մեկին

Երեկ ստացանք Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպանության պաշտոնական արձագանքը հունվարի 13-ին «Ազգի» էլեկտրոնային տարբերակում (www.azg.am) ռուսերեն թարգմանությամբ հրապարակված Արամ Մայիլյանի «Սառը ցնցուղ. Ռուսաստանի նախագահի Ադրբեջան կատարած այցի շուրջ» նյութի առնչությամբ: Ավելորդ է ասել, որ վերոհիշյալ հրապարակումը չէր արտահայտում մեր օրաթերթի տեսակետը հայ-ռուսական հարաբերությունների իրական բովանդակության եւ կարեւորության վերաբերյալ:

Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպանատունը զարմանք է արտահայտում ս. թ. հունվարի 13-ին **«Ազգում»** Ա. Մայիլյանի «Սառը ցնցուղ. Ռուսաստանի նախագահի Ադրբեջան կատարած այցի շուրջ» հրապարակման կապակցությամբ:

Հեղինակը հուզական ձեւով կասկածի տակ է առնում Ռուսաստանի ու Հայաստանի իրավահավասար ու փոխշահավետ համագործակցությունը, ընդսմին դիմելով կեղծարարության եւ հասկացությունների նենգափոխման: Օրինակ, Ա. Մայիլյանը միտումնավոր պնդում է, թե ռուսաստանցիները ոտնահարել են Հայաստանի Հանրապետության անկախությունը, «որի ինքնիշխանության աստիճանը շատ հարցերում զիջում է նույնիսկ ռուսական պետության որոշ սուբյեկտների կարգավիճակին», «բերել եւ ռազմակայաններում տեղաբաշխել են ռազմավարական հրթիռներ» (այսինքն միջուկայի՞ն), ինչ-որ համաձայնագիր ստորագրել «համատեղ զինվորական ծառայության մասին», որի կիրառման սկիզբը «արձանագրում է հայկական բանակի վերջը», հայկական կողմին թելադրել են պատվիրակություն ուղարկել Իրաք, իսկ Հայաստանն իր կրթական համակարգը համապատասխանեցրել է ռուսականին եւ այլն:

Հեղինակին առաջարկում ենք խորհրդածել նաեւ հայկական գիտական մտքի, որպես առհասարակ մտքի «ենթարկման» հնարավորության, ինչպես նաեւ դրա հնարավոր ազգային պատկանելության մասին:

Պատասխանելով Ռուսաստանին հասցեագրված անհիմն մեղադրանքներին, դեսպանատունն անհրաժեշտ է համարում մեկ անգամ եւս հայտարարել, որ ռուս-հայկական հարաբերությունները զարգանում են իրավահավասար, ռազմավարական գործընկերության ոգով, որը համապատասխանում է երկու երկրների շահերին: Ինչ վերաբերում է ռուս-ադրբեջանական համագործակցությանը, դրա խորացումն ուղղված չէ երրորդ երկրների, այդ թվում Հայաստանի Հանրապետության դեմ: Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Վ. Վ. Պուտինի վերջերս Ադրբեջանի Հանրապետություն կատարած այցը, ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների ամբողջ համալիրի ակտիվացման հետ մեկտեղ, նպաստում է նաեւ տեղական հակամարտությունների խաղաղ ու արդարացի կարգավորմանը եւ Կովկասի ամբողջ տարածաշրջանում քաղաքական, տնտեսական ու մարդասիրական ավանդական կապերի զարգացմանը:

Դեսպանատունը ենթադրում է, որ վերոհիշյալ, ակնհայտորեն հակառուսական հրապարակումը ցավալի բացառություն է եւ չի արտացոլում **«Ազգ»** թերթի ընդհանուր գիծը, որի լրագրողները ընդհանուր առմամբ աչքի են ընկնում բարձր պրոֆեսիոնալիզմով:

Եվրախորհրդարանը պահանջում է սառեցնել ուրանային զենքը

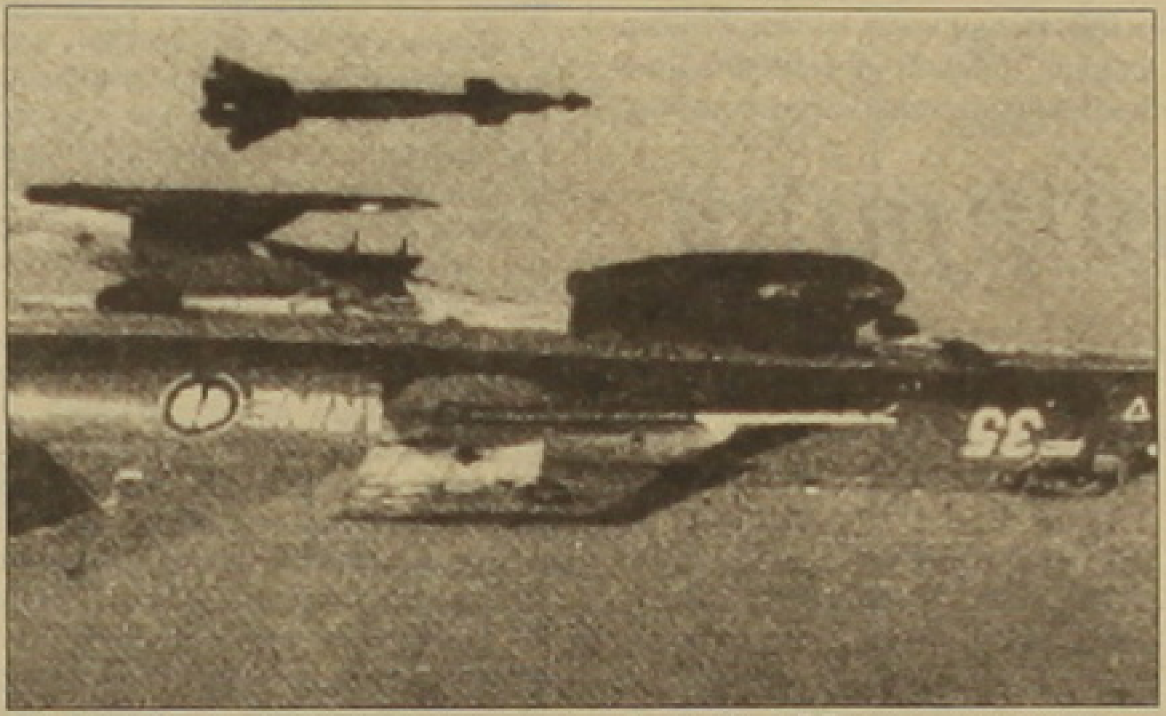

Եվրախորհրդարանը հունվարի 17-ին, ձայների գերակշիռ մեծամասնությամբ (394 կողմ, 60 դեմ), ընդունեց հատուկ բանաձեւ՝ պահանջելով «նախազգուշական նկատառումներով սառեցնել ուրանային զենքի օգտագործումը»: Բանաձեւը, որը պարտադիր ուժ չունի, ՆԱՏՕ-ին կոչ է անում «նախատեսել այլ զինատեսակների օգտագործում, մինչեւ որ ավարտվեն նոսրացված ուրանին վերաբերող փորձաքննությունները»:

Եվրապատգամավորներն առաջարկեցին, որ Եվրամիության անդամ պետությունները ստեղծեն անկախ աշխատանքային խումբ՝ պարզելու, թե կապ կա՞ արդյոք Բալկաններում ՆԱՏՕ-ի օդուժի օգտագործած ուրանային ռումբերի եւ Բոսնիայում ու Կոսովոյում ծառայած զինվորներից 15-ի մահվան միջեւ: Բանաձեւով նաեւ պահանջվում է գնահատել ուրանային զենքով քաղաքացիական բնակչության ռմբակոծումների երկարաժամկետ հետեւանքները:

«Սակայն, չնայած ծայրահեղ ձախերի, կոմունիստների եւ «կանաչների» ջանքերին, Եվրախորհրդարանը չպահանջեց լիովին արգելել ուրանային զենքի արտադրությունը», արձանագրում է «Լիբերասիոն» թերթը: Եվրամիության արտաքին քաղաքականության եւ ընդհանուր անվտանգության գերագույն ներկայացուցիչ, ՆԱՏՕ-ի նախկին գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանան իր ելույթում կողմ արտահայտվեց ուրանային զենքը պահպանելու ՆԱՏՕ-ի դիրքորոշմանը: Միաժամանակ նա խոստացավ, որ փորձաքննությունների ընթացքում ուրանային զենքի օգտագործման եւ ՆԱՏՕ-ի 15 զինծառայողների մահվան միջեւ կապի հաստատման դեպքում ինքը զեկուցագիրը նույնությամբ կներկայացնի Եվրախորհրդարան:

«Նպատակը չի արդարացնում միջոցները», խորհրդարանում հայտարարեց «կանաչների» խմբակցության նախագահ Պոլ Լանուան (Բելգիա), որն այնքան էլ համոզիչ չի համարում Բելգիայում եւ Ֆրանսիայում անցկացված առաջին փորձաքննությունների արդյունքները: Ի դեպ, գերմանական ARD հեռուստաընկերությունը Պենտագոնի 2000 թ. դեկտեմբերյան զեկուցագրի հիման վրա հունվարի 17-ին տարածեց հայտարարություն, նշելով, որ Բալկաններում ՆԱՏՕ-ի օդուժի օգտագործած ուրանային ռումբերը պարունակում են «պլուտոնիումի հետքեր»: Միջուկային ռումբերում եւ ատոմակայանների ռեակտորներում օգտագործվող պլուտոնիումն ուրանից ավելի ռադիոակտիվ է եւ քաղցկեղածին: Այդ հայտարարությունից անմիջապես հետո Գերմանիայի պաշտպանության նախարար Ռուդոլֆ Շարփինգը ԱՄՆ-ից պահանջեց ուրանային ռումբերի եւ արկերի հետ կապված «ամբողջական տեղեկատվություն»:

Պ. Ք.

Մոսկվան պատրաստ է կրճատել իր միջուկային զենքը, եթե...

Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովը հունվարի 15-ին Հռոմում, իր պաշտոնական այցի ընթացքում, Իտալիայի արտգործնախարար Դինիի հետ կայացած հանդիպումից հետո հայտարարեց, որ Մոսկվան պատրաստ է «ձեռնարկել միջուկային հարձակողական սպառազինությունների նոր կրճատում, եթե պահպանվի 1972 թ. ստորագրված հակահրթիռային պաշտպանության պայմանագիրը»: ԱՄՆ-ի եւ ԽՍՀՄ-ի ստորագրած այդ պայմանագրով կողմերը կարող էին ունենալ հակահրթիռային բալիստիկ 2-ական համակարգ, իսկ 1974 թվականից՝ 1-ական: Ռուսաստանը դեմ է ԱՄՆ-ում հակահրթիռային պաշտպանության նոր համակարգի՝ «տիեզերական վահանի» ստեղծմանը, որը կխախտեր 1972 թ. պայմանագիրը եւ կխթաներ սպառազինությունների մրցավազքը:

ԱՄՆ պաշտպանության նոր նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդն օրերս հայտարարեց, թե «տիեզերական վահանը» կստեղծվի, հենց որ տեխնիկապես հնարավոր լինի: Ամերիկյան հակահրթիռային նոր համակարգը, նրա խոսքերով, ստեղծվում է վերջերս հրթիռային զենքի տիրացած եւ վերոհիշյալ համաձայնագիրը չհարգող երկրների հնարավոր հարձակումներից պաշտպանվելու նպատակով:

Իտալիայի արտգործնախարար Դինին իր ելույթում ընդգծեց, որ «տիեզերական վահանի» հարցում Ռուսաստանի եւ Եվրամիության տեսակետները համընկնում են, թեեւ Հռոմն ունի որոշ «վերապահումներ»: «Մոնդ» թերթը հիշեցնում է, որ ԱՄՆ նորընտիր նախագահ Ջորջ Բուշ կրտսերն ընտրարշավի օրերին արտահայտվել էր բալիստիկ հրթիռակայանները թե՛ ԱՄՆ-ում եւ թե՛ Ռուսաստանում 1500-ով սահմանափակելու օգտին: 1993 թ. ստորագրված ռազմավարական զենքի սահմանափակման ռուս-ամերիկյան 2-րդ պայմանագրով նախատեսվում է մինչեւ 2003 թ. ամերիկյան միջուկային մարտագլխիկների թիվն իջեցնել 3500-ի, ռուսականներինը՝ 3000-ի: Իրականում այդ ցուցանիշների ապահովման համար, փորձագետների կարծիքով, ավելի երկար ժամանակ կպահանջվի:

«Մեզ թվում է, որ անվտանգությունն ավելի լավ կարելի է երաշխավորել միասնաբար, առանց միակողմանի ջանքերի, որոնք կարող են խախտել ռազմավարական կայունությունը», մասնավորապես հայտարարեց Իգոր Իվանովը իտալական թերթերից մեկին տված հարցազրույցում: Դինին եւ Իվանովը ստորագրեցին ռուս-իտալական հյուպատոսական պայմանագիր, երիտասարդ մասնագետների փոխանակման համաձայնագիր, ինչպես նաեւ արձանագրություն 1861-1961 թթ. երկկողմ հարաբերություններին առնչվող պատմական փաստաթղթերի ժողովածուի ստեղծման մասին: Իվանովն իր ելույթում նաեւ նշեց Մոսկվայի եւ Վաշինգտոնի տեսակետների ընդհանրությունը միջազգային մի շարք հարցերում: Մոսկվա վերադառնալով՝ Իգոր Իվանովը հունվարի 16-ին եւ 17-ին հանդիպումներ ունեցավ Ֆրանսիայի պաշտպանության նախարար Ալեն Ռիշարի հետ, մասնավորապես քննարկելով նաեւ ԱՄՆ «տիեզերական վահանի» հարցը:

Պ. Ք.

Տոկիոն մնում է ամենաթանկ քաղաքը

ԼՈՆԴՈՆ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կյանքի համար աշխարհի ամենաթանկ քաղաքների ցուցակը գլխավորում է Տոկիոն: Նրան հետեւում է Ճապոնիայի մեկ այլ քաղաք՝ Օսական: Երրորդ տեղը զբաղեցնում է Հարավսլավիայի մայրաքաղաք Բելգրադը, որտեղ գների աճը դարձավ ՆԱՏՕ-ի դեմ պատերազմի հետեւանքներից մեկը: Նյու Յորքը զբաղեցնում է 7-րդ տեղը: Եվրոպայի ամենաթանկ քաղաքը Լոնդոնն է: Պեկինը դուրս է եկել 16-րդ տեղը: Համաշխարհային այս վարկանիշը տարեկան կազմվում է «Էկոնոմիստ ինտելիջենս յունիթ» հայտնի բրիտանական ինստիտուտի կողմից եւ հիմնվում է բնակարանի, սննդամթերքի, տրանսպորտի եւ այլնի միջին գների վրա:

Նշենք, որ Մոսկվան աշխարհի ամենաթանկ քաղաքների թվում զբաղեցրել է 33-րդ տեղը՝ 1999 թվականի համեմատությամբ վեր բարձրանալով 5 աստիճանով: Ռուսաստանի հյուսիսային մայրաքաղաք Սանկտ Պետերբուրգը 95-րդ տեղում է (1999-ին 101-րդն էր):

Կալիֆոռնիայում «հովհարային» անջատումներ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 18 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Կալիֆոռնիայում, երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ավարտից հետո առաջին անգամ, հունվարի 17-ին էլեկտրաէներգիայի «հովհարային» անջատումներ են իրականացվել: Իշխանությունները դա բացատրում են էլեկտրակայաններում հզորությունների բացակայությամբ եւ սպառողների զգալի աճով: Երկուսից չորս ժամ տեւող անջատումներն ընդգրկել են Կալիֆոռնիայի հյուսիսային շրջանն ու «Սիլիկոնյան հովիտը»՝ համակարգչային տեխնոլոգիաների մշակման կենտրոնը:

Եգիպտա-իրաքյան կապերի ջերմացում

Իրաքի փոխնախագահ Թահա Յասին Ռամադանը կարեւոր այց է կատարել Կահիրե եւ հունվարի 17-ին հանդիպել նախագահ Հոսնի Մուբարաքի եւ բարձրաստիճան այլ պաշտոնյաների հետ: Երկու երկրների դիվանագիտական հարաբերությունները խզվել էին շուրջ 10 տարի առաջ՝ Ծոցի ճգնաժամի պատճառով եւ վերականգնվել են ընդամենը երկու ամիս առաջ: 1991 թ. Ծոցի երկրորդ պատերազմի ժամանակ Եգիպտոսը միացել էր ԱՄՆ-ի գլխավորած դաշինքին ընդդեմ Իրաքի, չնայած Կահիրեի մասնակցությունն ավելի քաղաքական նշանակություն ուներ, քան ռազմական:

Ռամադանի նշյալ այցը, որն առաջինն է իր մակարդակով վերջին տասնամյակում, առաջին հերթին քաղաքական բնույթ եւ նպատակ ունի: Իրաքի փոխնախագահը հայտնել է, որ իր երկիրը մեծ կարեւորություն է տալիս Եգիպտոսի տարածաշրջանային եւ միջազգային դերին՝ Իրաքի շրջափակումը վերացնելու համար: Ռամադանը նշեց նաեւ, որ Մուբարաքի հետ քննարկել է «միջարաբական հաշտության հիմնախնդիրը»: Նա հատուկ ընդգծեց, որ Բաղդադի պաշտոնական դիրքորոշումը տարբեր է նախագահ Սադդամ Հուսեյնի որդու՝ Ուդեյի տեսակետից, որն օրերս կոչ էր արել Քուվեյթը միացնել խորհրդարանում կախված Իրաքի քարտեզին:

Այնուհանդերձ, Ռամադանի այցը նշանակալից է նաեւ տնտեսական տեսանկյունից՝ հաշվի առնելով նրա պատվիրակության մեջ ընդգրկված նախարարների թիվը, որոնք իրենց եգիպտացի գործընկերների հետ քննարկել են երկու երկրների տնտեսական կապերն առավել խորացնելու եւ ընդլայնելու հնարավորությունները: Ի դեպ, երբ տարուց ի վեր, «Նավթ սննդի դիմաց» ծրագրի շրջանակներում, աստիճանաբար զարգանում էին երկու կողմերի առեւտրական հարաբերությունները: 2000 թ. եգիպտական արտահանումները հասել են 1,2 մլրդ դոլարի, իսկ այս տարում նախատեսված է, որ կազմելու են 2 միլիարդ դոլար: Բացի այդ, Ռամադանը եգիպտական կողմի հետ ստորագրել է եգիպտա-իրաքյան ազատ առեւտրի գոտի ստեղծելու համաձայնագիր, որն, ըստ լրատվամիջոցների, իր տեսակի մեջ առաջինն է լինելու երկու արաբական երկրների միջեւ:

Ա. Մ.

Փոփոխություններ Իրանի կառավարության կազմում եւ կառուցվածքում

Հունվարի 13-ին Իրանի խորհրդարանն առանց հակառակությունների հաստատեց նախագահ Մոհամադ Խաթամիի ներկայացրած 5 կարեւոր նախարարությունների նոր ղեկավարներին՝ Ահմեդ Մասջեդ Ջամեին (մշակույթի եւ իսլամական առաջնորդման), Ռահման Դադմանին (տրանսպորտի) եւ Ահմեդ Մոթամեդիին (կապի նախարար), իսկ որպես երկու նորաստեղծ ջիհադ (պայքար) ու գյուղատնտեսություն եւ արդյունաբերության ու հանքերի շահագործման նախարարությունների ղեկավար են հաստատվել համապատասխանաբար Մահմուդ Հոջաթին եւ Էսհաղ Ջահանգիրին: Նշանակված նախարարները հիմնականում Խաթամիի կողմնակից, բարենորոգչական դիրքորոշմամբ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ են, ինչը ենթադրելի էր:

Դեռեւս 2000 թ. մայիս-հունիս ամիսներին, երբ արդեն պարզ էր դարձել, որ խորհրդարանի 6-րդ գումարման ընտրություններին ձայների վճռորոշ մեծամասնությամբ հաջողության են հասել բարենորոգիչները (խորդադերկուսյան ճակատը), Իրանի քաղաքական շրջանակներում քննարկման առարկա էին դարձել ոչ միայն կառավարության կազմի, այլեւ կառուցվածքի փոփոխության հարցերը: Քանզի 1997 թ. Խաթամին կառավարության կազմն ընտրելիս հաշվի էր առել նաեւ, որ խորհրդարանում մեծամասնություն էին կազմում պահպանողականները, որոնք անշուշտ չէին հաստատելու ակնհայտ բարենորոգչական կողմնորոշմամբ նախարարների նշանակումը: Դա է վկայում այն փաստը, որ մշակույթի ու իսլամական առաջնորդման եւ ՆԳ նախարարները մեծ դժվարությամբ հաստատվեցին, որոնք հայտնի բարենորոգիչներ էին, հետագայում էլ արժանացան խորհրդարանի հարցապնդմանը, ինչի արդյունքում վերջինիս հաջողվեց ՆԳ նախարարին հեռացնել կառավարությունից, իսկ ավելի ուշ դատական իշխանության միջոցով նաեւ քաղաքական ասպարեզից դասապարտելով 5 տարի ազատազրկման:

Անդրադառնալով Իրանի կառավարության կառուցվածքային փոփոխություններին, հարկ է նշել, որ թե զարգացած եւ թե զարգացող երկրներում կառավարությանը գործունյա եւ դրա աշխատանքներն առավել արդյունավետ դարձնելու նպատակով ձգտում են հնարավորության սահմաններում կրճատել նախարարությունների, ապա դրանց աշխատակազմի թիվը, ինչն իր հերթին հանգում է նաեւ բյուջեի ծախսերի որոշ չափով կրճատմանը: Դրա լավագույն օրինակը կարող է հանդիսանալ Ավստրիան, որը Եվրոպայում ամենաբարձր կենսամակարդակ ունեցող երկիրն է: 8 միլիոն բնակչությամբ Ավստրիայի կառավարությունը կազմված է ընդամենը 8 նախարարներից:

Ինչպես նշվեց, Իրանն էլ այս ուղղությամբ գործուն քայլեր է կատարում, թեեւ նման փոփոխությունները նաեւ լուրջ հակառակորդներ ունեն: Շուրջ 65 միլիոն բնակչությամբ Իրանի կառավարությունը կազմված էր 22 նախարարներից, սակայն արդեն իսկ մի շարք նախարարություններ եւ վարչություններ միացվել են, եւ քննարկման ընթացքում են նոր կրճատումները: Այսպես օրինակ, գյուղատնտեսության եւ հանուն գյուղական շրջանների շենացման, գյուղատնտեսական արդյունաբերության զարգացման (ջիհադ հանուն կառուցողականության) նախարարությունների միացմամբ ստեղծվել է նոր՝ ջիհադի եւ գյուղատնտեսության նախարարությունը: Իսկ մետաղագործության ու հանքերի շահագործման եւ արդյունաբերության նախարարությունների միաձուլմամբ ձեւավորվել է արդյունաբերության եւ հանքերի շահագործման նախարարությունը: Այժմ քննարկվում է տնտեսական ուղղվածությամբ երեք՝ էկոնոմիկայի, ֆինանսների եւ առեւտրի նախարարությունների միաձուլման եւ նոր՝ ազգային տնտեսություն նախարարության ստեղծման հարցը:

Է. Բ.

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Գաղտնիքի թարգմանությունը

Լսելով Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանին

Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանի հետ զրուցում էինք նրա հայրական տանը՝ հերթական համերգից երեք-չորս օր հետո: Լիլիթի ծնողները՝ հայ մշակույթի շրջանում ճանաչված մարդիկ Էդուարդ Կարապետյանը եւ Կիմա Դավթյանը, դստերը նվիրված մարդիկ են, սակայն ոչ մի բռնացում, ոչ մի ուղղորդում իրենց թույլ չեն տվել: Եվ ուսման տարիներին, եւ հետագայում, երբ արդեն համերգային գործունեություն է ծավալել, Լիլիթն ազատ է եղել: Ստեղծագործող մարդու համար երանելի այս իրավիճակը երկար կշարունակվեր: Բայց եկավ մի ժամանակ, երբ Լիլիթն իր ամուսնու՝ ԱՄՆ-ում ՀՀ դեսպան Ռուբեն Շուգարյանի հետ մեկնեց Վաշինգտոն:

- Անշուշտ դժվար էր դեսպանի տիկնոջ եւ երաժիշտ-կատարողի վիճակների համատեղումը, ասում է Լիլիթը: Սակայն ես գոհ եմ իմ ճակատագրից, որովհետեւ ամուսինս նույնպես երաժշտական նախնական կրթություն է ստացել: Նա դաշնակահար է, երաժշտության գիտակ: Ավարտելով երաժշտական միջնակարգ դպրոցը, միայն վերջին պահին է հրաժարվել Երեւանի կոնսերվատորիայում սովորելու մտադրությունից: Ազատ ժամերին նա հաճույքով նվագում է, ունկնդրում ձայնագրություններ:

Վաշինգտոնում եղած ժամանակ Լիլիթը հնարավորություն ունեցավ հանդես գալու մի շարք համերգներով, այդ թվում նաեւ աշխարհահռչակ այնպիսի մի երաժշտական կոլեկտիվի հետ, ինչպիսին Առլինգտոնի սիմֆոնիկ նվագախումբն է: Քամիլ Սեն-Սանսի Դաշնամուրային երկրորդ կոնցերտի Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանի մեկնաբանությունը հիացական գնահատականների արժանացավ: Ամերիկյան պրոֆեսիոնալ երաժշտագետները նշեցին, որ նվագախումբն ու մենակատարը համաձուլվել էին, դարձել մեկ հոգի եւ ոգեղենությամբ էին հնչեցնում ֆրանսիացի կոմպոզիտորի այս բարդ ստեղծագործությունը: Ցանկալի է մամուլում հրապարակված հոդվածներից կատարել գոնե մեկ մեջբերում: Աշխարհահռչակ երաժշտագետ Վիկտոր Յուզեֆովիչը, ով այնքան էլ շռայլ չէ իր գնահատականներում, գրեց. «Ամեն անգամ, համերգասրահում հանդիպելով մի վառ շնորհալիության հետ, ոչ միայն պահին վայել ուրախություն ես ապրում, այլեւ կրկին անգամ համոզվում ես կատարողական արվեստի հավերժական երիտասարդության հարցում: Կարծես թե տասնյակ, հարյուրավոր անգամ լսել ես երաժշտական այս կամ այն հանճարեղ ստեղծագործությունը, բայց ահա գալիս է նոր արտիստ եւ մեզ բոլորիս համար նոր հայտնագործություն անում: Այսպես եղավ Վաշինգտոնում կայացած Առլինգտոնի սիմֆոնիկ նվագախմբի համերգի ժամանակ, երբ գլխավոր դիրիժոր Ռուբեն Վարդանյանի ղեկավարությամբ նվագախմբի հետ նվագում էր Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանը: Տեխնիկական անթերի վարպետությունը եւ ուրախացնող թեթեւությունը, որոնք անհրաժեշտ են Սեն-Սանսի երաժշտության մարմնավորման համար, Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանի մեկնաբանության հիմքը եղան: Դաշնակահարուհուն հատուկ ապշեցնող նրբությունը, որը դրսեւորվեց զուտ ֆրանսիական երաժշտության կատարման ժամանակ, մեր ժամանակների համար բացառիկ զգացմունքային անկաշկանդվածությունը բուռն մրցակցություն հաղորդեցին մենակատարին եւ նվագախմբին: Բայց այս «մենամարտում» պարտվողներ չեղան: Շահեց երաժշտականությամբ լիցքավորված ունկնդիրը»....

Անկասկած, պրոֆեսիոնալի գնահատականը շատ կարեւոր է երաժշտի, այս դեպքում՝ Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանի համար: Սակայն դաշնակահարուհին մեծ պատասխանատվությամբ է մոտենում իր ամեն մի ունկնդրին անկախ վերջինիս պրոֆեսիոնալ մակարդակից:

- Ես փորձում եմ իմ ամեն մի ունկնդրին հասցնել մարդկային չքնաղ առեղծվածի՝ երաժշտության բոլոր խորհուրդներն ու ողջ գեղեցկությունը, ասում է Լիլիթը: Ես չեմ նվագում հատուկ մեկի կամ մի քանիսի համար: Դասական երաժշտության համերգի եկած ամեն մեկն անպայման գեղեցկության ու ազնվության ընծայի ակնկալիքն ունի: Այդ իսկ պատճառով ամեն համերգի ես պատրաստվում եմ մեծագույն պատասխանատվությամբ:

1981-ին ավարտել է Երեւանի Չայկովսկու անվան միջնակարգ մասնագիտական երաժշտական դպրոցը (վաստակավոր ուսուցիչ Էլզա Թանդիլյանի դասարանը): Նույն թվականին դարձել է Անդրկովկասյան մրցույթի երկրորդ մրցանակակիր: 1986-ին ավարտել է Մոսկվայի կոնսերվատորիան, իսկ 1988-ին ասպիրանտուրան (պրոֆեսորներ Լեւ Վլասենկոյի եւ Միխայիլ Պլետնյովի դասարան): 1988-ից դասավանդում է Երեւանի կոնսերվատորիայի դաշնամուրի բաժնում: Համերգներով հանդես է եկել ԽՍՀՄ քաղաքներում, ռադիոյով եւ հեռուստատեսությամբ: 90-ականներին մենահամերգներ է ունեցել Սիրիայում, Հորդանանում, Մեծ Բրիտանիայում, ԱՄՆ-ում, Արգենտինայում: Մենանվագել է ԱՄՆ-ի Քենեդի կենտրոնի համերգներում: Ելույթ է ունեցել Վիլյամսբուրգի եւ Առլինգտոնի նվագախմբերի հետ...

...Տան պատերին նկարներ են բնօրինակներ, որոնք Կարապետյաններին են նվիրել հեղինակները (այդ թվում նաեւ Մինասը): Տան անկյունում Լիլիթի հոր՝ Էդուարդ Կարապետյանի պատրաստած երգեհոնն է, որի վրա երկար ժամանակ նվագել է Լիլիթը: Մայրը՝ տիկին Կիման, տրոփում է աղջկա բախտի համար, հայրը աղջկա համերգներին ամենամեծ հուզումներն է ունենում (շատ հաճախ դահլիճ չի մտնում), ամուսինն ամեն ինչ անում է կնոջ բեռը թեթեւացնելու եւ ստեղծագործող մարդուն ազատություն տալու համար... Իսկ ինքը՝ Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանը... Նա մտել է մի աշխարհ, որտեղ միայն գեղեցկություն է ու խորախորհուրդ գաղտնիք, փորձում է այդ սքանչելի գաղտնիքները թարգմանել: Եվ այդ թարգմանություններն անթերի են: Սա միայն երաժշտասերի կարծիքը չէ: Դա են վստահեցնում մասնագետները, ճանաչված երաժշտագետները: Լիլիթ Շուգարյան-Կարապետյանի ամեն մի համերգ այս խոսքերի հաստատումն է:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Գեղեցկությունն ու սարսափը՝ ժամանակակից արվեստում

«Սենսեյշն» վերնագրով մի ցուցահանդես 1997-ին մեծ աղմուկ էր բարձրացրել Լոնդոնի արվեստի արքայական ակադեմիայի շրջանակներում, որովհետեւ ցուցադրել էր մանուկներ սպանող սխրահռչակ ոճրագործ Միրա Հինդլեյի՝ մանուկների ձեռքի դրոշմներով իրագործված հսկայական գեղանկարը: Մի խումբ արվեստագետներ ի նշան բողոքի հրաժարական էին տվել ընկերությունից, եւ մամուլը պոռթկացել էր բողոքի հոդվածներով:

1999-ին այդ նույն ցուցահանդեսը կտրելով Ատլանտյանն ու հանգրվանելով Բրուքլինի արվեստի թանգարանում, պոռնկության եւ այլ անճոռնի կտավներով զայրացրել էր տեղի կարդինալներին: Նյու Յորքի քաղաքապետ Ջուդի Ջուլիանին այդ ժամանակ այնքան է ընդվզել, որ փորձել է փակել թանգարանը: Ավելորդ է ասել, որ երկու դեպքերում էլ բարձրացված աղմուկն առեւտրական հսկայական շահույթ է ապահովել կազմակերպիչներին:

Անցյալ տարվա վերջում, ինչպես հաղորդում է «Թայմս» օրաթերթը, Լոնդոնի «Ռոյալ ակադեմի ավ արտս»-ը բացումն է կատարել ցնցող մի այլ ցուցահանդեսի, որն այս անգամ կրում է «Ապոկալիպսիս» անվանումը, «Գեղեցկությունն ու սարսափը՝ ժամանակակից արվեստում» ենթախորագրով:

«Արվեստը վտանգավոր է: Արվեստը կախարդություն է եւ կարող է աշխարհը գլխիվայր դարձնել», ասել է ցուցահանդեսի պատասխանատուներից Նորման Ռոզենտալը:

«Սենսեյշնը» ընդգրկում էր միայն բրիտանացի արվեստագետների գործերը, ապա «Ապոկալիպսիսը» միջազգային բնույթ ունի: Տարբեր երկրներից 13 արվեստագետների գործեր են ցուցադրվել առանձին ցուցասրահներում: Ներկայացված են բազմաթիվ ահարկու տեսարաններ, առանց հեգնանքի մերօրյա դաժանություններ՝ հեռու գայթակղություններից եւ գեղեցկության ավելորդ փնտրտուքներից: Գլխավոր գործը՝ «Հել» խորագրով, Ջեյկի եւ Դինոս Չեփմենների դժոխքի հսկայական պատկերն է, որտեղ նացիստական կեռ խաչի ձեւով շարված ապակյա ուր շերի մեջ իրար կողքի դարսված են ավելի քան հինգ հազար նացիստ զինվորների այլանդակված արձանիկները: Սակայն իրական սարսափի վայրը Ջեֆ Քունսին հատկացված ցուցասրահն է, որտեղ ցուցադրված նկարներից, «Նյուզուիք» հանդեսի արվեստի քննադատի խոսքերով, «զայրույթ եւ հեգնանք է հորդում»: Ցուցահանդեսի լավագույն գործը համարվել է տիեզերական կատակ թվացող Մորիզիո Քաթելանի «9-րդ ժամը» գեղանկարը, որտեղ հսկայական կարմիր գորգի վրա հրապաշտ ոճով պատկերվել է Հովհաննես Պողոս Բ պապը՝ երկրագունդը ծեղքած երկնաքարի կողքին գետնին տապալված, սակայն տակավին կառչած իր գավազանին:

Ըստ լրատվության, «Ապոկալիպսիսի» մաս կազմող գործերի մեծ մասը նոր է կամ առաջին անգամ է ցուցադրվում: Դրանցից ոչ մեկը նախապես պատվիրված չի եղել տվյալ ցուցահանդեսի համար: Գուցե հենց դա էլ, մասնագետների կարծիքով, ցուցահանդեսի արժանիքն է նոր հազարամյակի շեմին:

Հ. Ծ.

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Անհատականացված խոսքի ուժը

Հայաստանում վալդորֆյան մանկավարժության հիմնադիրներից մեկի՝ Արա Աբայանի հետ մեր նախորդ զրույցներից մեկում անդրադառնալով երեխայակենտրոն համարվող ժամանակակից մանկավարժության խնդիրներին՝ մասնավորապես առանձնացվեց անհատի առողջ եւ ազատ մտածողություն ձեւավորելու, նրա համակողմանի զարգացման հարցերը: Այս դեպքում կրթական համակարգում ուսուցչի անձն էական նշանակություն ունի:

- Ուսուցիչը պիտի լինի ավելի շատ դրդող, քան ուսուցանող: Եթե ուսուցիչը վերարտադրի այն, ինչ կարելի է կարդալ գրքերում կամ վերցնել ինտերնետից, ապա այս պարագայում նա դառնում է ընդամենը դասագրքերի լավ կամ վատ ներկայացնողը: Դասագրքերը միայն մասամբ կարող են փոխարինել ուսուցչին, որեւէ գիրք չի կարող փոխարինել կենդանի խոսքին, իսկ խոսքը կենդանի է, երբ գալիս է ներսից, անհատականացված է: Ուսուցիչը մշտապես ստեղծագործելու պրոցեսում պիտի լինի, եթե ոչինչ չի փնտրում, նա երբեք չի կարողանա արթնացնել ճանաչողական ձգտում նաեւ աշակերտի մեջ: Ուսուցչի առաջնային խնդիրն աշակերտի մեջ հարցեր առաջացնելն է, նրանց մեջ զարմանք ու ոգեւորություն առաջ բերելը: Միայն դասագրքով ուսուցիչը չի կարող ուղղորդվել: Նրա ձեռքի տակ տասնյակ գրքեր պետք է լինեն, բայց դրանցից լավագույնն անգամ կծառայի ընդամենը իբրեւ լրացուցիչ միջոց:

- Դասագրքերին դե՞մ եք:

- Իհարկե՝ ոչ: Հարկավոր է հասկանալ, որ դասագիրքն ուսուցչին փոխարինող միջոց է, նույնիսկ լավագույն դասագիրքը ընդամենը վերացական ճշմարտությունների ժողովածու է, քանի որ հիմնված չէ որոշակի դասարանի, որոշակի երեխայի մոտ ծագած հարցերի վրա: Սովորաբար դասագրքերը գրվում են՝ ելնելով ոչ թե երեխայի հետաքրքրություններից, այլ անհրաժեշտ գիտելիքների մասին տեսական պատկերացումներից: Շատ քիչ բացառություններ լինում են, իհարկե: Նման դասագրքերը, ցավոք, շատ քիչ են, բայց, կարծում եմ՝ ցանկացած ուսուցիչ պիտի ձգտի նման գրքերի, եւ յուրաքանչյուր երեխա ուսուցման ընթացքում պիտի ստեղծի նաեւ իր դասագիրքը:

- Ուսուցիչն այս դեպքում առավել քան նախանձախնդիր ու պատասխանատու է դառնում իր անձի, իր իմացության նկատմամբ:

- Իդեալական ուսուցչի խնդիր չի դրվում: Եթե ուսուցչի մոտ ներքին ձգտում լինի, կփոխանցվի նաեւ աշակերտներին: Ուսուցչի անձի, նրա պատրաստվածության ընդհանուր մակարդակը էական են, պարտադիր է նրա՝ մշակույթի կրողը լինելու պարագան:

- Անհատականություններ հաճախ չեն հանդիպում եւ եթե հանդիպում են, մեր հասարակական ընդհանուր մթնոլորտը բացահայտորեն հակադրվում է նմաններին:

- Ցանկացած համակարգ վերացական հասկացություն է, սովորաբար անհատականությունը դժվարությամբ է հարմարվում հասարակության ընդունված չափանիշներին: Կրթական ծրագրի հեղինակները, ըստ իս, նեղ մասնագիտական խնդիրներից ավելի վեր պիտի դասեն երեխայի ամբողջական, այսինքն՝ բարոյական, գեղագիտական, մտավոր զարգացումը՝ հիմնվելով նախ եւ առաջ նրա երեւակայության, ստեղծագործական մտածողության վրա, որով դասագրքերի լեզուն էլ կարող է դառնալ ավելի կերպարային՝ ազատվելով չոր տերմինների եւ սահմանումների գերիշխող ոճից: Ճշտել է պետք կրթության իրական նպատակը, արժեքը եւ իմաստը: Կարծում եմ՝ կրթական բարեփոխումներով զբաղվող մասնագետների ծնող մասին սա ընդունելի է, բայց դժվար իրագործելի՝ ուսուցիչներից շատերի համար:

- Կա՞ մեր իրականության մեջ վառ անհատականացված ուսուցչի օրինակ:

- «Հանճարը սկսում է չափի խախտումից», ասում էր հանճարեղ մարդ Լեւոն Ներսիսյանը: Եվ եթե հարցնեք, թե որն է այդպիսի ուսուցչի օրինակը, ես կհիշեմ նախ եւ առաջ Լեւոն Ներսիսյանին: Նա մի մարդ էր, որ չէր կարող լինել ակադեմիկոս, քանի որ ինքը մի ամբողջ ակադեմիա էր, չէր կարող լինել գիտության դոկտոր, քանի որ գիտությունները միավորվում էին նրա մեջ: Նա Աթենքի, Ֆլորենցիայի, Փարիզի քաղաքացի էր իր էությամբ: Նա վերջին իսկական եվրոպացիներից մեկն էր եւ գուցե վերջին իսկական հայերից մեկը: Ասել թե նա գիտեր մշակույթը, ճիշտ չի լինի, նա ինքը, կենդանի մշակույթ էր: Նա երբեք չէր կրկնվում եւ նրա ներկայությամբ ոչ ոք չէր կրկնվում: Գորշությունը նրա միջավայրում տեղ չուներ, քանի որ իր անհատականության լույսի ներքո յուրաքանչյուրն ինքն անհատականացվում էր: Լեւոն Ներսիսյանը սերունդներին ազատության արվեստն էր ուսուցանում: Ես չեմ զարմանում, որ նրա համար տեղ չգտնվեց ազգային պանթեոնում, չէ որ համակարգը նույնիսկ մահից հետո էլ պահանջում է ֆորմալ չափանիշներ:

- Ո՞րն էր Լեւոն Ներսիսյանի հմայքի գաղտնիքը:

- Վարպետի գաղտնիքը հնարավոր չէ բացահայտել: Վարպետը դերակատար էր բառի ոչ թե նեղ իմաստով, այլ փիլիսոփայական ըմբռնումով: Ես պատահական չեմ օգտագործում դերակատար բառը: Լեւոն Ներսիսյանը ճամփորդ էր եւ կանգ չառավ ոչ մի տեղ: Նա մշտապես ներքին շարժման մեջ էր, նրա ամենահանճարեղ ստեղծագործությունն իր կյանքն էր: Նման մարդիկ մեզ սովորեցնում են սովորել, նրանք ավարտուն բանաձեւեր չեն տալիս, սփռում են սերմեր, որոնցից հետագա ողջ կյանքի ընթացքում աճելու է ճանաչողության կենդանի ծառը... Նրա թողած հետքն իր ապրած կյանքն էր:

Նա եկավ այս աշխարհ կարծես կրկին հաստատելու բանավոր խոսքի մոգական ուժը: Բնականաբար, ոչ ոք չի կարող կրկնել նրան եւ ոչ էլ պետք է փորձել նմանվել, անհրաժեշտ է վերապրել այն սկզբունքները, որոնք նա ստեղծել է, եւ դրանց հիման վրա ստեղծել սեփական ոճը: Հանճարի խնդիրն է ցույց տալ զարգացման ճանապարհը: Նա՝ Լեւոն Ներսիսյանը, բացեց մի ճանապարհ, որով գնալն էապես ավելի դյուրին է, քանի որ առջեւում կա նրա ճակատագրի լույսը...

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Հունվարի 19

Հայոց տոմարի Արաց ամսի Անահիտ օրը

Տարեգրության այս օրը՝

- 1918 թվականի այս օրը Բաքվում լույս տեսավ «Բանվորի խոսք» հայերեն շաբաթաթերթը:
- 1920 թվականի հունվարի 19-ին Փարիզի հաշտության կոնֆերանսը դե ֆակտո ճանաչեց Հայաստանի Հանրապետությունը:
- 1921 թ. լույս տեսավ «Երիտասարդ կոմունիստ» (1923 թվականից՝ «Ավանգարդ») թերթի առաջին համարը:

Ծնվել են՝

- 1825 թվականին Կ. Պոլսում ծնվել է Վիեննայի Մխիթարյան միաբանության անդամ, լեզվաբան Արսեն (Վիչեն) Այտընյանը: Հիմնել է «Հանդես ամսօրյա» հայագիտական պարբերականը:
- 1937 թվականին Լենինականում ծնվել է բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, բժիշկ-ուրսաբան Կարլեն Ադամյանը:
- 1878 թվականի այս օրը ռուս-թուրքական պատերազմում կնքվեց Ադրիանուպոլսի զինադադարը:
- 1868 թվականին Կեսարիայում ծնվել է ազգային-հասարակական գործիչ, դիվանագետ, հավաքորդ, ֆրանսիական Պատվո լեգեոնի ասպետ Տիգրան Քելեկյանը:

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) կամ (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման		Զբաղեցրած հողատարածքը /հա/
										սկիզբը	ավարտը	
1	«Հյուրանոց» ԱՇՕ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Վարդենիս	չի ծավալում	մրցույթ	79	79	-	չունի	14.12.00	14.12.00	19.01.01	0.4
2	«Սպերային խանութ», (Աբովյանի ԱՊՁ-ի օժ. տնտես.) ԱՇՕ	Կոտայքի մարզ, գյուղ Ջրաբեր	չի ծավալում	մրցույթ	596	596	-	չունի	14.12.00	14.12.00	19.01.01	2
3	«Տարոն» ՓԲԸ-ի	Շիրակի մարզ, գյուղ Ախուրյան	շինարարություն	մրցույթ	29310	11724	23448	8930	14.12.00	14.12.00	22.01.01	3.5
4	«Եղեգնաձորի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց Ձորի մարզ, Եղեգնաձոր, Երեւանյան 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	88815	22204	88815	8290	14.12.00	14.12.00	23.01.01	3.5
5	«Մարտունու ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Մարտունի, Մյասնիկյան 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	47668	11917	47668	1454	14.12.00	14.12.00	23.01.01	1.8
6	«Արմավիրի ռեզերվային նավթամթերք» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, 1 փողոց, 27	նավթամթերքի վաճառք	ԲԱԲ	42670	25%-ից ավելի	42670	3142	14.12.00	23.12.00	26.01.01	10
7	«Երեւանի թ.3 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	ք. Երեւան, Շիրակի 3/2	բեռների փոխադրում	ԲԱԲ	97430	25%-ից ավելի	97430	2404	14.12.00	23.12.00	26.01.01	1.8
8	Լուծարվող «Իջեւանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Իջեւան, Արցախյան 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	65878	25%-ից ավելի	65878	5265	14.12.00	23.12.00	26.01.01	1.2
9	«Գյուղմթերքների արտադրություն եւ վերամշակում» ՊՓԲԸ-ի գույք	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Օշական	գյուղմթերքների վերամշակում	մրցույթ	51409.5	12852.4	-	-	22.12.00	22.12.00	26.01.01	5
10	«Ջերմուկի հյուրանոց» ՊՓԲԸ	Վայոց Ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	հյուրանոցային սպասարկում	մրցույթ	74093	18523	74093	4015	22.12.00	22.12.00	30.01.01	0.15
11	«Գլխամասային նորոգման շինարարական» ՊՓԲԸ	Երեւան, Վարդանանց 2-րդ փակ., 8ա	շինարարություն	մրցույթ	10899	2725	10899	3865	22.12.00	22.12.00	30.01.01	-
12	«Բաղնիք» ԱՇՕ	ք. Սիսիան	չի ծավալում	մրցույթ	1294	650	-	-	22.12.00	22.12.00	02.02.01	0.075
13	«Ախոն» ՓԲԸ	ք. Երեւան Գրիբոյեդովի 25	կոնդենսատորային փայլաթիթեղի արտադր.	մրցույթ	417320	82528	330112	418272	28.12.00	28.12.00	02.02.01	13.72
14	Մարալիկի «Լուսատեխնիկ» ՓԲԸ	Շիրակի մ., ք. Մարալիկ, Շահինյան 1	կենցաղային էլ. սարք. արտադր.	մրցույթ	264855	52971	211884	90388	28.12.00	28.12.00	02.02.01	8.3386
15	«Բերդի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք. Բերդ, Մաշտոցի 6	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	30821	25%-ից ավելի	30821	2957	22.12.00	31.12.00	05.02.01	1.495
16	«Զանգեզուրտրանսշին» ԲԲԸ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Գալստյան 22	շինարարություն	ԲԱԲ	232841	50%-ից ավելի	147039	88009	22.12.00	31.12.00	05.02.01	2.51
17	«Սեւանի հանգստյան գոտու համալիրտպաս» ՊՓԲԸ	Գեղարք. մարզ, Սեւանի առափնյա գոտի	առեւտուր, սպասարկում	ԲԱԲ	4602	25%-ից ավելի	4602	չունի	22.12.00	31.12.00	05.02.01	1.349
18	«Մեղրու ԲՈՒԱՏ»	Սյունիքի մարզ, ք. Մեղրի, Անդրանիկի 37	տրանսպորտային ծառայություն	ԲԱԲ	30575	25%-ից ավելի	30475	2666	22.12.00	31.12.00	05.02.01	0.6
19	«Մասիսի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Դպրոցականների 5	բուժսպասարկում	մրցույթ	14900	7450	14900	1763.6	22.12.00	22.12.00	06.02.01	0.07
20	«Վեդու ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք. Վեդի, Պուշկինի 14	ստոմատոլոգ. ծառայություն	մրցույթ	9077	2269	9077	1242	22.12.00	22.12.00	06.02.01	-
21	«Լեռնագործ» ՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Քարկոպ,	շին. իրերի արտադրություն	մրցույթ	49490	9898	39592	28908.9	22.12.00	22.12.00	09.02.01	16
22	«Գորիսի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Առաքելյան 30	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	64798	16200	64798	7073	22.12.00	22.12.00	09.02.01	1.7
23	«Գյումրի ավտոնորոգում» ՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Փանյան 1	տրանսպորտի նորոգում	մրցույթ	77165	15433	61732	4048	28.12.00	28.12.00	13.02.01	3.1
24	«Վարդենսշին» ՓԲԸ	ք. Վարդենիս, Լեռնագործների 18	շինվերանորոգման աշխատանք	մրցույթ	16707	3341	13365	4909	28.12.00	28.12.00	13.02.01	-
25	«Սեփական արտադրական բազա» ԱՇՕ	Տավուշի մարզ, ք. Հաղարծին	չի ծավալում	մրցույթ	2042	1021	-	չունի	28.12.00	28.02.01	16.02.01	0.82
26	«Արտադրական մակերեսի վերակառուցում» (փակ շուկա) ԱՇՕ	Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան	չի ծավալում	մրցույթ	294	294	-	չունի	28.12.0	28.12.00	16.02.01	0.28
27	«Թիվ 2 արտադրական մակերես» ԱՇՕ	Տավուշի մարզ, ք. Հաղարծին	չի ծավալում	մրցույթ	700	700	-	չունի	28.12.00	28.12.00	16.02.01	3.5

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) կամ (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը /հա/
28	«Ապարանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ, ք. Ապարան, Գայի փ. 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	38181	50%-ից ավելի	38181	13279	-	-	-	0.77
29	«Ստեփանավանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան 145	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62735	50%-ից ավելի	62735	1644	-	-	-	1.7
30	«Ջերմուկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25 %-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2.4
31	«Արթիկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	99288	25 %-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	3.1
32	«Աղանծուտ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ գյուղ Տաթ.	էլեկտրոն. սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	5654	25%-ից ավելի	5654	179	-	-	-	0.2355
33	«Ար» ՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան, Գայի 20	էլ. սարքերի արտադրություն	ԲԱԲ	39251	25%-ի չափով	39251	23073	-	-	-	3.85
34	«Աբովյանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, գ. Մայակովսկի	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	109616	50%-ի չափով	109616	29062	-	-	-	2.8

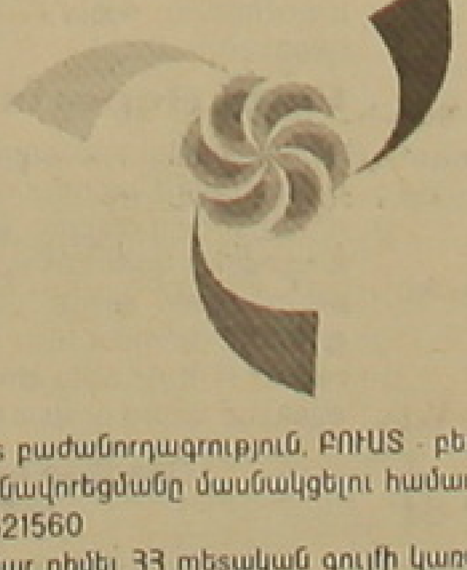

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Հապավումներ. ԲԱԲ - բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ - բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ - անավարտ շինարարության օբյեկտ,

Ազատ բաժանորդագրությամբ եւ մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության անուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, Մաշտոցի 42ա, հեռ. 587983, 560264, 521560

Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն, Երեւան, Կառավարական տուն 2/հեռ 56 29 33, 52 37 15, 56 33 42, ինտերնետային էջ http:// www.privatization.am, tender@arminco.com/: Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Ժամանակ» օրաթերթերի հատուկ թողարկումներում: Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ՀՀ պետական եկամուտների նախարարությունը հայտնում է

2000 թ. դեկտեմբերի 26-ին ՀՀ ԱԺ ընդունած «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, հաշվարկված ԱԱՀ-ի գումարների վճարումները պետական բյուջե կատարվում եւ համապատասխան հաշվարկները ներկայացվում են մինչեւ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ: Նշված փոփոխությունը վերաբերում է նաեւ 2000 թ. 4-րդ եռամսյակի համար ԱԱՀ-ի վճարման եւ հաշվարկների ներկայացման ժամկետին, հետեւաբար 2000 թ. 4-րդ եռամսյակի համար ԱԱՀ-ի վճարման եւ հաշվարկների ներկայացման ժամկետ սահմանված է մինչեւ 2001 թ. հունվարի 20-ը ներառյալ:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ ԳՈՒՅՔԻ ԻՐԱՑՄԱՆ ՍԱԿԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ՀՐԱՎԵՐ

18 հունվարի, 2001 թ.

«Միավորված բանկ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ «Կազմակերպիչ») կազմակերպում է բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող շարժական եւ անշարժ գույքի իրացում բաց սակարկությունների (այսուհետ՝ «Աճուրդ») միջոցով:

1. Աճուրդի մասնակիցները

Աճուրդին կարող է մասնակցել ՀՀ ռեզիդենտ եւ ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ցանկացած ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձ:

2. Աճուրդի անցկացման տեղը եւ ժամը

Աճուրդը տեղի կունենա 2001 թ. փետրվարի 17-ին, մարտի 3-ին եւ 17-ին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Պուշկինի 14, ժամը 11:00:

Աճուրդի անցկացման ժամկետը կարող է փոփոխվել կազմակերպիչի կողմից՝ այդ մասին առնվազն մեկ օր առաջ ծանուցում հրապարակելու դեպքում:

3. Իրացվող գույքի եւ աճուրդի անցկացման մասին տեղեկությունները

Աճուրդի միջոցով իրացվող գույքի մասին տեղեկություններին եւ կարգին (աճուրդի անցկացման ձեւի եւ կարգի, այդ թվում՝ աճուրդում մասնակցության ձեւակերպման, աճուրդում հաղթած անձի (անձանց) որոշման, ինչպես նաեւ իրացման ենթակա գույքի եւ նախնական գնի մասին) կարելի է ծանոթանալ ս. թ. փետրվարի 7-ից ք. Երեւան, Պուշկինի 14 շենքի մուտքի մոտ եւ «Միավորված բանկ» ԲԲԸ մասնաճյուղերում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել (3741) 539039, 539037, 535543 հեռախոսահամարներով:

4. Մասնակիցների գրանցման կարգը

Սակարկություններին մասնակցող անձինք գրանցվելիս եւ այսուհետեւ սակարկություններին մասնակցելիս պարտավոր են իրենց հետ ունենալ հետեւյալ փաստաթղթերը

ա) ֆիզիկական անձի դեպքում.

անձնագիր, եթե մասնակիցը հանդիսանում է ֆիզիկական անձ, իսկ եթե ֆիզիկական անձը հանդես է գալիս ներկայացուցչի միջոցով, ապա նաեւ օրենքով սահմանված կարգով **լիազորագիր**:

բ) Իրավաբանական անձի դեպքում

անձը եւ/կամ գրանցված պաշտոնը հաստատող փաստաթուղթ, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում նաեւ օրենքով սահմանված կարգով լիազորագիր:

Սակարկություններին մասնակցելու ցանկություն ունեցող անձինք պարտավոր են առնվազն մինչեւ աճուրդ անցկացնելու օրվա ժամը 11:00 ձեւակերպեն իրենց մասնակցելու իրավունքը՝ 10.000 ՀՀ դրամի չափով նախավճար մուծելով բանկի դրամարկղ: Սակարկությունների համար գրանցված մասնակցին մուծված նախավճարի դիմաց կտրամադրվի անդորրագիր եւ բանկի կողմից սահմանված մասնակցի քարտ (այսուհետ՝ քարտ), որն իրավունք է տալիս մասնակցել սակարկություններին: Ընդ որում, բանկի ավանդատու հանդիսացող ֆիզիկական անձինք կարող են մասնակցության համար վճարվող նախավճարը վճարել բանկում գտնվող իրենց ժամկետանց ավանդի գումարից՝ համապատասխան կարգով բանկին վճարման հանձնարարական ներկայացնելու միջոցով:

Առանց քարտի առկայության աճուրդներին մասնակցելն արգելվում է:

«ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ
ԽՆԱՄԱԿԱԼ

Ուշադրություն դարձրեք հյուրանոցների լողասենյակի նորոգմանը

Միգուցե այստե՞ղ է Ձեր բիզնեսի հաջողությունը

«Կերամիկա» ընկերությունը քրիստոնեությունը որպես պետական կրոն ընդունելու 1700 ամյակին նվիրված տոնակատարությունների կապակցությամբ *հյուրանոցային* շինարարությամբ զբաղվող կազմակերպություններին *բացառիկ* հատուկ գներով առաջարկում է լողասենյակի նորոգման համար անհրաժեշտ ամբողջական տեսականի.

կերամիկական սալիկներ, կերամիկական գրանիտ, ծորակներ, սանտեխնիկական կերամիկա, լոգախցիկներ, կախովի առաստաղներ, հատուկ սոսինձներ, ջրատաքացուցիչներ, հայելիներ եւ հավելյալ պարագաներ

Դիմե՛ք մեզ, եւ մենք կանենք ամեն ինչ, որպեսզի կարողանաք ըստ պատշաճի ներկայանալ մեր հայրենակիցներին:

Հեռ. 61-63-00; Ֆաքս. 62-65-37; 52-94-49
E-mail: imex–m@mbox.intarnet.com

Իտալիայի Հանրապետության դեսպանատունը Երեւանում հայտարարում է մրցույթ՝ վարորդի աշխատատեղի համար, որը կստանձնի գրասենյակային այլ պարտականություններ եւս:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ, այնպես էլ այն օտարերկրյա քաղաքացիները, ովքեր երկու տարուց ավելի բնակվում են ՀՀ-ում:

Դիմորդները պետք է ունենան ՀՀ-ում գործող վարորդական իրավունքի B, C կարգի վկայական, տիրապետեն հայերեն, իտալերեն, անգլերեն լեզուներին:

Մրցույթի անցկացման պայմանների եւ այլ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Իտալիայի դեսպանատուն հետեւյալ հասցեով.

Աբովյան 14, «Երեւան» հյուրանոց, հեռ. 58-90-13, 58-16-07:

Իտալիայի դեսպանատունը հայտարարում է գրավոր-բանավոր թարգմանչության եւ հյուրատրսական աշխատանքի աշխատատեղերի մրցույթը:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ, այնպես էլ այն օտարերկրյա քաղաքացիները, ովքեր երկու տարուց ավելի բնակվում են ՀՀ-ում:

Մրցույթին դիմողները պետք է տիրապետեն հայերեն, իտալերեն, անգլերեն լեզուներին եւ ունենան բարձրագույն կրթություն:

Մրցույթի անցկացման պայմանների եւ այլ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Իտալիայի դեսպանատուն հետեւյալ հասցեով.

Աբովյան 14, «Երեւան» հյուրանոց, հեռ. 58-90-13, 58-16-07:

Embassy of the United States of America Yerevan, Armenia

DEMOCRACY COMMISSION SMALL GRANTS PROGRAM

The Public Affairs Section of the U.S.Embassy in Armenia is pleased to announce Democracy and Governance Small Grants Program.

Purpose

The purpose of the program is to award small sums of money for specific projects and initiatives that support the development of democratic institutions in Armenia. Grants will be awarded to non-governmental organizations (NGOs) and to independent media. To be eligible for consideration, every applicant must be engaged in, or propose to carry out a project whose purpose is to further the development of democratic institutions in Armenia.

In Armenia, the Commission is most interested in projects relating to building democratic institutions, rule of law/administration of justice, free flow of information, civic education and civil society, human rights, ethnic and political harmony; in other words, the Commission will support projects that promote the development of an open/civil society.

Specific Guidelines

- The maximum grant amount is U.S. $24,000. However, as a matter of policy most grants will be less than $10,000 and only rarely as high as $15,000.
- Grants are made on a one-time basis. A successful applicant may apply for a second grant following completion of the first grant, but the second proposal must be for a distinctly different project than the first project funded by the Democracy Commission.
- U.S. organizations and individuals are not eligible for grants under this program.
- The Program CANNOT fund: humanitarian aid and charities or charitable activities; scientific research; conferences and individual trips abroad; trade activities; projects aiming only at primary institutional development of the organization.

Evaluation Criteria

Proposals will be evaluated according to the topic of the project, clearly formulated goals and target groups, and the ability of the applying organization to carry out the project aims. Grants are written locally after USIA Washington, D.C. approves the project.

Application Procedures

Applicants must complete the formal application in English that provides substantial information about the applicant organization and its activities, in addition to a detailed description of the proposed project.

Applicants should avoid requesting grant funds for paying salaries, food and refreshments.

Recommendation

Letters of endorsement, attesting to the seriousness of the proposal, may be attached.

Notification of Applicants/Length of Grant Process

All applicants will be notified in writing regarding the decision of the Democracy Commission once the application has been reviewed.

(In the case of successful proposals, the complete grant process (from the time a grant is reviewed by the Commission to the time the funds are available for use) takes approximately eight (8) weeks.

Grant Awards and Report Requirements

Awards will be made in two or more segments. An initial segment will be authorized to initiate the project. The applicant must provide an interim report about the use of the first segment of funds before additional funds will be released. If no interim report is provided, no additional funds will be released.

Final Reports

All successful applicants must complete a formal report to the Democracy Commission upon completion of the project. The report should discuss what was done, whether the project was successful from the applicant's perspective and how it might be improved in the future. An accounting of the use of the grant funds must also be included. The information from this report will enable the Democracy Commission to better evaluate future proposals.

Deadline for submitting applications is February 16, 2001.

THE APPLICATION GUIDELINES AND APPLICATION ARE AVAILABLE FROM

Embassy of the U.S. in Armenia
Public Affairs Section
18 Baghramian Street
Yerevan, Armenia

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1374 Տպաքանակը՝ 3000